

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

Bakalářská práce

Patrik Leško

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta

Katedra Sociologie

Místo hudby v životním stylu studentů středních škol

Bakalářská práce

Autor: Patrik Leško

Studijní program: B6703

Studijní obor: Sociologie obecná a empirická

Vedoucí práce: doc. Mgr. Ján Bunčák, CSc.

Hradec Králové, 2018

Zadání bakalářské práce

Autor: Patrik Leško
Studium: F14BP0111
Studijní program: B6703 Sociologie
Studijní obor: Sociologie obecná a empirická

Název bakalářské práce: **Místo hudby v životním stylu studentů středních škol**

Název bakalářské práce AJ: The Place of Music in the Lifestyle of Highschool Students

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Tématem bakalářské práce je místo hudby v životním stylu studentů středních škol. Cílem je popsat místo hudby v sociálním životě studentů středních škol a identifikovat preferované subkultury. Pomáhá hudba při učení cizích jazyků, zvyšuje kvalitu jejich výuky? Práce se pokusí zjistit působí poslouchání hudby různých stylů na studentovo chování ve společnosti.

L: FUKAČ, Jiří, VYSLOUŽIL Jiří, MACEK, Petr. Slovník české hudební kultury. Praha : Editio Supraphon, 1997, 1035 s. Bitrich, T. (2001): Hodnota a selektivní konstruování ve světě hudby (Diplomová práce). FSV UK, Praha Peter J. Martin, Sounds and Society: Themes in the Sociology of Music (1995). "Introduction: sociology and music" (s. 1-24) Martin Stokes, Introduction: Ethnicity, Identity and Music. In Martin Stokes, M. (ed.) Ethnicity, Identity and Music. The Musical Construction of Place, s. 1-27. Bek, Mikuláš, Vybrané problémy hudební sociologie. Olomouc 1993 Bek, M. Vybrané problémy hudební sociologie. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1993. 96s. ISBN 80-7067-318-4 DeNORA, T. 2000. Music in Everyday Life. Cambridge University Press ŠMÍDOVÁ, Olga. Životní styl a styl života. Praha : Karolinum, 1992. 187 s. ISBN 80-7066-660-9

Garantující pracoviště: Katedra sociologie,
Filozofická fakulta
Vedoucí práce: doc. Mgr. Ján Bunčák, CSc.
Oponent: doc. Milan Tuček, CSc.
Datum zadání závěrečné práce: 7.12.2015

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně a uvedl jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne 7.5.2018

Patrik Leško

.....

Anotace

Leško, Patrik. 2018 *Místo hudby v životním stylu studentů středních škol*. Hradec Králové: Filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové. 76 stran. Bakalářská práce

Tématem bakalářské práce je místo hudby v životním stylu studentů středních škol. Cílem je popsat místo hudby v sociálním životě studentů středních škol a identifikovat preferované subkultury. Pomáhá hudba při učení cizích jazyků, zvyšuje kvalitu jejich výuky? Práce se pokusí zjistit, jak působí poslouchání hudby různých stylů na studentovo chování ve společnosti.

Klíčová slova: sociologie, hudební styl, teenager, mládež, střední škola, ovlivňování

Annotation

Leško, Patrik. 2018. *The Place of Music in the Lifestyle of Highschool Students*. Hradec Králové: Faculty of Arts, University Hradec Králové, 76pp. Bachelor Degree Thesis.

The topic of the bachelor thesis is the place of music in the lifestyle of high school / secondary school students. The aim of the thesis is to describe the place of music in the social life of high school students and identify the preferred subculture. Does the music help to learn foreign languages, improve the quality of their teaching? The work will try to determine the effect of listening to music of different styles on student behavior in society.

Keywords: sociology, music style, teenager, youth, high school, influence

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval doc. Mgr. Jánovi Bunčákovi, CSc, za odborné vedení a cenné rady při zpracování diplomové práce. Děkuji také všem zúčastněným respondentům za jejich ochotu, podílet se na výzkumu.

Obsah

1	Úvod.....	9
2	Cíle a metodika	11
2.1	Cíle.....	11
2.2	Metodika	11
3	Teoretická východiska práce	15
3.1	Mládež	15
3.2	Hudba.....	20
3.2.1	Historie hudby.....	21
3.2.2	Hudební sociologie	22
3.2.3	Hudební žánry a hudební styly	24
3.3	Životní způsob	30
3.3.1	Životní styl.....	30
3.3.2	Propojení životního stylu s hudbou	31
4	Praktická část	34
4.1	Charakteristiky.....	34
4.2	Analýza dat	36
5	Závěr	60
6	Literatura.....	63
7	Rejstřík.....	67
8	Seznam tabulek	68
9	Přílohy.....	69

1 Úvod

Umění, kultura, element života. Hudba má mnoho významů, proto je složité ji do života jedince zařadit. Vědecky jde o soubor vlnových délek, jakýkoliv zvukový efekt, vše co jedinec slyší. Výklad hudby a její podstaty se v některých kulturách liší. Tak je tomu i u samotných posluchačů. Pro každého hudba znamená něco zcela jiného a má v jeho životě jinou funkci, roli i umístění v žebříčku hodnot. Někdo jí bere jako životní cestu, jiní pouze jako výplň pro aktivitu.

Nejlépe její složitost a rozmanitost vysvětlil Anthony Storr ve svém díle *Music and the Mind*: „*Malířství, architektura a sochařství jsou založeny na vztazích mezi prostorem, objektem a barvou - a tyto vztahy jsou statické. Hudba však vystihuje věrněji lidské emoce, protože hudba, právě tak jako život, je v neustálém pohybu.*“ [Storr 1992: 78-79 – volný překlad]

Historie hudby je tak stará jako samo lidstvo. Už v pravěku, díky dochovaným malbám na jeskynních stěnách, se hudba brala jako součást života. Není zcela zřejmé, z jakého důvodu se tento element stal jednou z hlavních uměleckých cest, ale v tehdejší době se muselo jednat spíše o instinktivní a do jisté míry užitečnou činnost, protože ideologie hudby se tvořila až v pozdějších dobách. Jiné druhy umění měly původ v přenosu informací a jeho zachování pro další generace. Hudba však byla nejspíše rituální záležitostí. Spojovala společnost, byla to jakási činnost, kterou se upevňovaly vztahy.

V pozdější době se lidé hudbou začali bavit, snažili se díky ní seznamovat s jinými lidmi a dnes jde hlavně o byznys. Hudba hýbe světovou ekonomikou. Je jednou z věcí, za kterou lidé budou platit stále, protože lidé chtějí slyšet hudbu stále častěji. Setkáváme se s ní téměř všude. Stále má ale jednu vizi, která od samotného počátku nezmizela, spojuje lidi. V daný moment jsou lidé odkázáni na podobné smýšlení a pocity, sdružují se a tvoří ucelenou komunitu, hlavně na různých koncertech či festivalech.

Tato práce se bude snažit přiblížit, jakými směry a hlavně jakým způsobem hudba zasahuje do života studentů středních škol. Má opravdu tak značný a silný vliv, jak to

někteří sociologové tvrdí? Do jaké míry je volný čas a celkově život jedince naplněn tímto typem umění? To jsou základní otázky, kterými se bude tato práce z obecného hlediska zabírat.

2 Cíle a metodika

Teoretická část bakalářské práce byla zpracována na základě literárních rešerší. Bylo postupováno od vymezení mládeže, hudby, hudebních stylů a spojením hudby s životním stylem a společností.

V praktické části se zjišťovalo, do jaké míry se hudba objevuje jako jeden z vlivných aspektů v životním stylu studenta střední školy v Hradci Králové.

2.1 Cíle

Práce má za úkol zjistit, do jaké míry hudba ovlivňuje každodennost studentů. Demografickým měřítkem budou střední školy v Hradci Králové a subjektem pak studenti 2. a 3. ročníků.

Hudebních stylů a žánrů je celá řada. V bakalářské práci se zaobírám vztahem nejpopulárnějšími z nich, jako je rock, hip-hop, punk, jazz, lidová hudba, metal nebo celková pop-music, k životnímu stylu mladé generace – studentů středních škol v regionu Hradce Králové.

Cílem je určit nejen míru vlivu hudebních stylů a žánrů na každodenní činnost a aktivity, ale také na celkový životní styl testovaných subjektů dle oblíbenosti hudebních žánrů a stylů.

Především bylo zjišťováno, v jakých segmentech jsou rozdíly mezi příjemci hudebního díla, zda se názorově liší od ostatních, jestli se prokáže působení hudby na životní styl a celkový přístup ke každodenním činnostem a jaký styl či žánr jej ovlivňuje zcela nejradikálněji.

2.2 Metodika

Pro bakalářskou práci byly formulovány otázky, které mají vztah k životnímu stylu a vztahu jednotlivých subjektů – posluchačů středních škol k hudbě jak celkové, tak v rámci jednotlivých žánrů a stylů. Zkoumá a porovnává působení hudby jako takové na ně.

V praktické části byly zvoleny následující metody výzkumu: studium literatury, dotazníkové šetření.

Dotazník obsahoval 16 otázek, z toho 3 identifikační. Osloveno bylo celkem 416 studentů.

Získaná data byla zaznamenána, seříděna a analyzována. Hodnocení je provedeno pomocí upravené Likertovy škály v rozsahu 1-5. Nebyl použit sémantický diferenciál zjišťující nuance v postojích respondentů.

Základní literatura

- ADORNO, Theodor W. *Úvod do sociologie hudby: dvanáct teoretických přednášek*. Přeložil Josef HLAVÁČEK. Praha: Filosofia, 2015, 236 stran. ISBN 978-80-7007-429-9.
- BEK, Mikuláš: *Vybrané problémy hudební sociologie*. 1. vydání. Olomouc: FF UP, 1993. 96 s. ISBN 8070673184.
- KOLÁŘOVÁ, Marta a Anna ORAVCOVÁ. *Revolta stylem: hudební subkultury mládeže v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011, 264 s., s. obr. příl. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-060-5.
- ŠMÍDOVÁ, Olga. *Životní styl a styl života*. Praha : Karolinum, 1992. 187 s. ISBN 80-7066-660-9

Dotazník

Dotazníkem zjišťujeme informace vybrané struktury populace jako celku. Při jejich tvoření si musíme nejdříve vytvořit hypotézu a po závěrečném vyhodnocení skutečností jí buďto zamítneme nebo potvrdíme. Jedná se o kvalitativní formu výzkumu, kde chceme zjistit z velkého množství respondentů co nejbližší nám jistou skutečnost.

Pro tuto práci jsem vytvořil 416 dotazníků, které jsem zaslal na 7 středních škol v Hradci Králové. Dotazník obsahuje základní informace o dotazovaném, jeho hudební preference a zařazení hudby do jeho životního stylu.

Vyhodnocení

Ke zpracování dat byl použit statistický program SPSS, verze 20. Pomocí tabulek Frequencies a Crosstab, se bude vyhodnocovat výzkum a zadané hypotézy buď vyvrátí či potvrdí.

3 Teoretická východiska práce

3.1 Mládež

Adolescence

Bakalářská práce zkoumá působení hudby na životní styl teenagerů – adolescentů.

Kdo je teenager?

*„Teenager je anglické označení pro adolescenta. Do češtiny se někdy nepřesně překládá jako **náčtilý**. Anglické slovo teenager ale vychází ze zakončení „-teen“ u číslovek 13–19, kdežto české slovo **náčtilý** by mělo podle stejného principu zahrnovat lidi od 11 do 19 let věku a v tomto významu jej čeština používala ještě před převzetím slova "teenager" [Jandourek 2001: 13; Macek 2003: 31-41].*

Kdo je to adolescent?

Ze sociologického hlediska se jedná o určitou sociální kategorii jedinců, kteří do jisté míry zastávají stejné sociální pozice, jsou jim přiřazeny určité sociální role a jejich hlavní náplní je příprava na povolání. Představitelé mládeže mají specifické potřeby, hodnotový systém, postoje, zájmy nebo názory [Geist 1992: 42-79].

Věkem můžeme teenagery (adolescenty) zařadit do období mezi dětstvím a dospělostí. To je charakteristické dosažením pohlavní zralosti, duševním a fyzickým růstem, dotvářením integrity osobnosti a sociálním učením v nejširším slova smyslu [Hartl, Hartlová 2000: 18-19].

Období lidského života adolescence je vymezována jako „druhá polovina druhého desetiletí života člověka“, „celé období mezi dětstvím a dospělostí“ [Macek 2003: 21], „mezi 15. a 20. rokem života“ [Vágnerová 2000], „mezi 15. – 18. rokem“ [Nekonečný 1997].

Jedná se o období, které staví před teenagera / adolescenta „vývojový úkol“, který zahrnuje „potřeby a očekávání společnosti, ve které jedinec žije, stejně jako jeho individuální potřeby a očekávání“ [Macek 2003: 16].

V období adolescence dochází ke změnám a výrazným procesům v oblasti socializace, hledání začlenění se do „subkultury vrstevníků“, dochází k završení biologických, emočních a kognitivních změn, můžou se měnit vztahy k sobě samému, k dospělým a vrstevníkům [Nakonečný 1997, Smolík 2010, Vybíral 2005, Franěk, Mužík 2016].

V období adolescence se jasně profilují **základní sociální schémata**:

- událostí
- rolí
- osob
- sama sebe a
- procedurální sociální schémata

Schémata událostí představují znalost typické sekvence událostí ve standardních situacích - umožňují předvídat jejich vývoj.

Schéma rolí vyjadřuje normy a standardy chování utvářené z hlediska věku, pohlaví, zaměstnání a skupinové příslušnosti.

Schémata osob jsou kategorizovaná pojetí druhých lidí, laická identifikace osob.

Schémata sama sebe jako obecná informace o sobě samém, určují zpracování informací o sobě. Procedurální sociální schémata se týkají formálních pravidel společnosti [Nakonečný 1997].

Biologický vývoj je více-méně dokončen. Druhotné znaky jsou již zcela vyvinuty. Během adolescence dochází k **rozšiřování spektra a diferenciaci emocí** jako jsou: strach, hněv, radost, smutek, důvěra, znechucení, očekávání nebo překvapení. Ty jsou spojeny se subjektivitou (různé reakce různých jedinců), předmětností (reakce na konkrétní podnět), aktuálností (bezprostřední reakce), polaritou (v sociálním kontextu „ano-ne“). Také mají vliv na paměťové procesy [Nakonečný 1997].

Přibývají **vyšší formy citů**. Emoce se integrují do vyšších celků a dochází k desenzibilaci na některé druhy podnětů, které byly významné v dětství. Ubývá emoční labilita a náladovost, přibývají a diferencují se silné prožitky a dochází také ke konfrontaci vlastních představ o světě s realitou - „první vystřízlivění“ [Macek 2003].

V kognitivní oblasti je příznačné kombinační experimentování s objekty (ne vždy se jedná jen o objekty fyzického světa, ale i o sociální, morální, duchovní a jiné fenomény.) Výběr těchto objektů a různé kognitivní operace s nimi jsou ovlivněny jejich

subjektivní důležitostí. Adolescenti přijímají jednoznačná řešení a kompromis považují za méně kvalitní přístup [Vágnerová 2000].

Celé období adolescence je provázáno konfliktem. Ten se projevuje skrytě nebo otevřeně.

Období adolescence není jen obdobím konfliktu, ale i obdobím, ve kterém významnou roly hraje proces učení, poznávání a přijímání nových rolí ve spojení s konceptualizací vlastního životního prostoru.

Konflikt (lat. conflictus – srážka) je střetem něčeho/někoho s něčím/někým. Každý systém může být stabilní a/nebo nestabilní a konfliktní a/nebo nekonfliktní. Systémy jsou v konfliktu, pokud se nacházejí v takovém vzájemném postavení (interakci), v němž akce jednoho z nich mají tendenci vynucovat určitý výsledek proti odporu druhého [Katz, Kahn in Vybíral 2005]. Konflikt je procesem, v němž se jedna strana snaží zabránit straně jiné dosáhnout daný cíl. Konflikt může být meziskupinový, pracovní nebo osobní. Pracovní konflikty vznikají v rámci pracovního procesu. Osobní konflikt má rovinu věcnou a emocionální. Nejčastější příčiny konfliktů u skupiny teenagerů (adolescentů) jsou: konflikt cílů a konflikt rolí, nedorozumění z nepochopení jednání nebo záměru, lhaní, nedbalost (přehnaná očekávání a jejich nesplnění), záměrně vyvolaný konflikt, nejasná hranice osobního prostoru, strach a postranní úmysly.

Socializace - začleňování do společnosti

Člověk nemůže plnohodnotně existovat mimo společnost. Rodí se do dané společnosti a ona jej od samého začátku ovlivňuje. Od prvopočátku představuje vzor pro vnímání sebe i druhých, orientuje prožívání, tvaruje svým vlivem. Narozením nevstupuje jedinec do vzduchoprázdna, ale do již daných sociokulturních vztahů. Ty pak působí jednak přímo – vlivem jednotlivců, sociálních skupin, vztahů mezi členy jednotlivých skupin i skupinami navzájem, a nepřímo – působením materiálních i nemateriálních produktů lidské činnosti. Socializace je celoživotní proces, při kterém se z člověka stává kulturní bytost schopná fungovat ve složitém systému lidské společnosti. Děje se tak v interakci mezi společností a jedincem. Socializace probíhá jak formou záměrného (výchova) i nezáměrného (filmy, literatura apod.) působení.

Každý jedinec se nachází v pozici, je mu přiřčen status a role.

Sociální pozice ve společnosti je pozice, kterou jedinec zaujímá ve struktuře společnosti jako celku. K sociální pozici patří skupinová pozice – pozice, která je svázána se skupinou, do které daný jedinec patří. Místo - svou pozici si jedinec získává podle toho, jak ostatní členové skupiny hodnotí jeho přínos pro plnění společného cíle skupiny. Postavení v „sociální pozici“ může být různé pro jednoho jedince v různých skupinách („tady jsem šéf – tam podřízený“).

Sociální status můžeme definovat jako relativní výšku (postavení) sociální pozice v společnosti, skupině i podskupině. Sociální status je výrazně podporován vnějšími symboly (auto, bydliště, oblečení, tituly).

Sociální roli rozumíme určitým způsobem upravené - stylizované chování. Jedná se o chování, které je výslednicí očekávání ostatních členů skupiny nebo společnosti. Sociální role jedince představuje jednání dle představ odpovídajících chování obvyklých pro dané situace.

V průběhu socializace a to zejména v době adolescence jedinec citlivě vnímá nejen své sociální pozice, status a role, ale také ve zvýšené míře působení **skupinových norem a skupinovou konformitou**.

Skupinové normy

Pro každou společnost je důležité, aby fungovala. Fungování společnosti mimo jiné zabezpečují společenské normy, které upravují pravidla soužití jejích členů. Ve skupinách existují obdobné – skupinové normy, které kontrolují chování členů skupiny.

Skupina je množina osob, které sdružuje určitý, konkrétní znak.¹

¹ O sociální skupině hovoříme, pokud jsou splněny předpoklady, že

- interakce mezi lidmi trvá delší dobu, ne několik minut
- členové vnímají skupinu jako skupinu a sebe jako člena
- skupina si vytváří vlastní normy, role, očekávání i sankce
- skupina si vytvoří vědomí svého cíle či účelu
- mezi členy skupiny se rozvíjejí různé vztahy.

Skupiny jsou primární nebo sekundární (formální), sporadické, krátkodobé (zájmové, profesní apod.) nebo dlouhodobé. Můžeme je dělit dle charakteru členství ve skupině: automatické, dobrovolné a nedobrovolné (např. výkon trestu). Skupiny mají svoji dynamiku: formování – vyjednávání o pozicích – shody na základních normách a výkonová fáze (tj. Forming – Storming – Norming – Performing).

Skupinové normy se vytvářejí v souladu se skupinovými cíli za pomoci pozitivních a negativních sankcí. Skupinové normy kontrolují zejména postoje a chování v rámci skupinových interakcí. Často ovlivňují chování jedince mimo skupinu. Normy ve skupině vznikají spontánně. Pro členy skupiny jsou závazné. Základem pro skupinové normy je existence skupiny a soubor společných názorů, mínění a hodnot, které daná skupina jako celek přijímá a zastává. Základní normou je solidarita uvnitř dané skupiny.

Skupinová konformita

Sociální konformita představuje míru přizpůsobení se dané skupině, zejména jejím skupinovým normám. Reagování jedince na jednání a události ve skupině, vzájemná interakce v rámci dané skupiny, je často ovlivněno mechanismy nátlaku, které má skupina k dispozici, které směřují k tomu, aby byl jedinec se skupinou konformní.

Faktory, které se výrazně podílejí na skupinovém konformismu, jsou:

- přitažlivost skupiny,
- velikost potenciálu negativních skupinových sankcí vůči nekonformním jedincům,
- autorita skupiny v očích jedince,
- důvěryhodnost - kredit skupiny, tedy přesvědčení členů skupiny o jejím správném jednání.

Sociální konformita představuje to, jak jedinec „zapadne do skupiny“, představuje míru ztotožnění se.

Podle míry a způsobu ztotožnění jedince se skupinou pak rozdělujeme chování jedince na konformní a nekonformní.

Konformita se může projevit jako konformita pravá a oportunní. Při pravé konformitě jedinec vnitřně i navenek souhlasí se skupinou. Při oportunní konformitě jedinec navenek projevuje svůj souhlas, vnitřně s ní nesouhlasí, jedná se o přizpůsobení se společenským pravidlům

Kontrakonformní typ jedince aktivně odporuje skupině („ze zásady“), projevuje se výrazně negativisticky, nepřátelsky, vzdorovitě.

Nezávislí jedinci se samostatně rozhodují, zda se shodnou se skupinou, nebo jí opustí / nepřipojí se k ní [Nakonečný 2009, Tardy 1969, Vybíral 2005].

Subkultura

V původním významu „subkultura“ se jednalo o malou skupinu se specifickými kulturními znaky, které ji odlišují od většinové kultury [Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích 2010], která se určitým specifickým způsobem vyčleňuje z dominantní kultury.

Předpona sub představuje jakousi svébytnost a jinakost od dominantní společnosti. Subkultury tak mají své hodnoty a své normy většinou odlišné od zbytku společnosti [Smolík 2010: 31].

V oboru sociologie je termín subkultura vnímán jako soubor kulturních prvků, které jsou určitým způsobem zvláštní a jsou typické pro menší vyhraněné skupiny lidí... Tato skupina je díky jejím zvláštnostem odlišena od jiných skupin a jejich kultur v daném prostoru. Právě odlišení subkultury od dominantní kultury je jejím hlavním znakem [Smolík 2010: 30-33].

Zástupci jednotlivých subkultur mívají většinou společné specifické problémy a díky nim i společný pohled na sociální realitu.

Subkultury mládeže mají ve společnosti několik funkcí:

- útočiště pro nesocializované jedince;
- komunikace pro výkon zájmových činností;
- realizace a zkouška nových vzorců chování;
- symptom těchto nových vzorců;
- zdroj problémů jako je kriminalita, rasová nesnášenlivost atd.;
- tvorba míry demokracie a svobody ve společnosti [Gruber in Smolík 2010: 57].

3.2 Hudba

„Hudba je pro nás emoční, psychickou a duchovní nezbytností. Nabízí klid, radost, posvátnost a příležitost v sobě objevit to nejpodstatnější.“ (Lee Underwood)

Hudba je součástí umění a umění chápeme také jako prostředek vyjádření emocí, či prostředek komunikace „...na člověka působí hudba eticky, kultivačně, výchovně a

terapeuticky... Za určitých okolností ... může ovlivnit chování člověka jako droga ... či být zneužita nějakou ideologií.“ [Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích 2010: 479].

Každý si jí vykládá jinak, pro každého znamená něco jiného, ale jedno je jasné, hudba je jedním ze základních věcí našeho každodenního života. Je jedno kde se nacházíme, ve městě nebo doma, ráno nebo večer, vždy jí máme poblíž sebe. Za dob Starého Říma se filosofové pojmem hudba zabývali poměrně hodně a někteří tvrdili, že hudba je darem od Boha. Herbert Spencer měl za to, že je hudba vytvářena ze stupňované mluvy. Karl Bucher byl přesvědčen hudební existencí k účelům zlepšování pracovních podmínek, rychlosti a přesnosti manuální výroby. Ve skutečnosti se můžeme jen dohadovat, co pro koho hudba znamená, a co vlastně hudba je. Jiří Fukáč si vykládal hudbu jako lidský zvukový projev, který je specifický pocitu v daném okamžiku. Soudobí vědci přišli na to, že hudba jako taková je jakékoliv mechanické vlnění, které je schopné v lidském uchu vytvořit jakýsi sluchový vjem [Fukáč 1964].

Jiný pohled na hudbu může představovat pohled jako na komunikační proces, a tak bychom mohli aplikovat to, co v polovině minulého století výstižně popsal H. D. Lasswell (1948): „Kdo říká co jakým kanálem ke komu s jakým účinkem.“ Tedy: Kdo – komunikátor, produktor – říká co – komuniké, sdělení - komu – komunikant, recipient – čím – druh komunikace – prostřednictvím jakého média – řeč, kontakt – s jakým úmyslem – intence, motivace a s jakým účinkem.“² [Nakonečný 2009: 298]. Hudba, jako komunikace, je přenosem sdělení (hudebního díla) od původce – autora, k příjemci - posluchači. Z toho pohledu představuje sociálně–psychologický fenomén a je prostředkem socializace člověka. Je schopností předávat a sdílet sdělení, je procesem dorozumívání se.

3.2.1 Historie hudby

První zmínky o hudbě začaly s pohybem. Pohyb jakéhokoliv tělesa vydává mechanické vlnění, tedy zvukovou vlnu. Jako první se hudba objevila již v pravěku, měla však jiná specifika, jak ji známe dnes. Hlavní podstatou hudby v té době byly rituály, ale v některých částech světa je tomu tak i dodnes. Indové míní, že počátek všeho byl zvuk, který rozhýbal všechno kolem nás. Zásadní věcí a faktem je, že sice jsou známé kultury

² Lasswell pokládá otázky: Who? (speaker) What? (message) Channel? (medium) To whom? (listener) Effect (effect)

bez znalosti písma nebo základních morálních podstat, ale jediné co mají všechny kultury po celém světě společné, je kultura hudby.

3.2.2 Hudební sociologie

Vnímání hudby jako takové přináší řadu typologií. Představitel Frankfurtské školy T. W. Adorno³ popisuje hudební sociologii následně: „Pokusí-li se někdo nezaujatě říci, co je to hudební sociologie, pak patrně nejspíše odpoví: jde o poznatky o vztahu hudby mezi hudebními posluchači jako zespolečenštělými jedinci a hudbou samotnou“ [Adorno 1962]. Jako muzikolog a sociolog popsal nejdříve šest a následně osm typů posluchačů/přijímatelů hudby [Sedlák, Váňová 2013].

T.W. Adorno⁴ položil u přijímatelů hudby důraz na vrozené dispozice pro rozvoj hudebně percepčních schopností a soustavnou hudební výchovu. V dané typologii se vzájemně překrývají a potkávají přístupy psychologické, sociologické a hodnotové.

Dle Adorna [Sedlák, Váňová 2013: 262]. jsou přijímatelé hudby rozděleny na:

- **hudebního experta**

Jedná se o takového přijímatele hudby, který má profesionální hudební vzdělání. Uplatňuje se u něj chování plně odpovídající hudbě. To je možné označit jako strukturální myšlení - schopnost proniknout do struktury systému (hudby) a neztratit se v jednotlivých krocích. Je schopen vnímat jednotlivé hudební elementy v celém kontextu, následně hudbu odborně analyzovat a hodnotit. Hudební expert hudebnímu dílu rozumí a chápe souvislosti v kontextu vnímaných hudebních myšlenek. Hudbu nejen přijímá jako celek, ale je schopen rozeznat po technické stránce i její jednotlivé části.

- **dobry posluchač**

Je podobný hudebnímu expertovi. Dobry posluchač je schopen zachytit obsah i formu hudby. Postrádá odborné vzdělání v oblasti hudební teorie a tektoniky. Dobry posluchač je schopen hudbu hodnotit a hledat v ní významy. Dobry posluchač má talent.

³ Theodor Ludwig Adorno (1903-1969) – německý filosof, teoretik hudební vědy, estetik

⁴ Theodor Ludwig Wiesengrund-Adorno (11. září 1903 – 6. srpna 1969) byl německý filosof, teoretik hudební vědy, estetik nejvýznamnější představitel kritické teorie frankfurtské školy. (Frankfurtská škola je označení kruhu neomarxistických sociologů a filosofů, kteří se shromáždili kolem Maxe Horkheimera na Ústavu pro sociální výzkum (IfS, Institut für Sozialforschung) ve Frankfurtu nad Mohanem.)

Theodor W. Adorno. wikipedia.org. [online]. 11.11.2016 [cit. 2016-11-11]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Theodor_W._Adorno
Frankfurtská škola. wikipedia.org. [online]. 11.11.2016 [cit. 2016-11-11]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Frankfurtsk%C3%A1_%C5%A1kola

Adorno také upozorňuje, že tento typ z dnešní společnosti mizí z důvodu „komerčnosti“ - společnost je tlačena spíše ke kvantitativním výkonům než kvalitativním. Pro obě kategorie (expert a dobrý posluchač) je společné, že chápou obsah i formu hudebního díla v širším i užším pojetí.⁵

- **vzdělaný posluchač**

Bývá někdy označován jako „konzument“. Vyznačuje se zaměřením na proces vnímání hudební informace, na to jak hudba působí na jeho vlastní „já“. Soustředění zaměřenosti vnímání na vlastní osobu („já“) mívá často za následek nesoustředění se na strukturu a formu. Vzđělaný posluchač se o hudbu nadmíru zajímá a je významnou součástí jeho života. Poslech hudby (příjem sdělení hudebního díla) je u něj vnímán více-méně jako společenský status. Většinou je to milovník jednoho žánru a zpravidla není nutně znalý různých hudebních směrů. Vzđělaný posluchač podporuje hudební průmysl a z hlediska komerce je „nejžádanějším zbožím“.

- **emocionální posluchač**

City, citová sféra, citové impulsy, pudové tendence, fantazijní představy, únik před realitou všedního dne – to je charakteristické pro emocionálního posluchače. Je to právě on, který vyhledává hudební zážitky. „... používají hudbu jako nádobu, do níž nalévají vlastní, podle psychoanalytické teorie „volně proudící“ tísnivé emoce; (...) identifikací s hudbou z ní získávají emoce, které sami o sobě postrádají.“ [Adorno 2015].

- **sentimentální posluchač**

Sentimentální posluchač pohrdá středním proudem (populární hudba a konzumní hudba). Upíná se do minulosti; tato „skupina sentimentálních posluchačů“ mnohdy vytváří jakési „retro“ spolky (tramská hudba, country apod.).

- **jazzový fanoušek**

Někdy se jazzový fanoušek nahrazuje termínem „hipster“. Nahrazení termínu však je „z poloviny přesné“. Oba typy potichu protestují proti oficiální kultuře a tváří se avantgardně. Mají vyhraněné politické názory, většinou i jí netradičně. „Hipsteri kašlou na mainstream, chtějí být jiní...“ (Tonda, 23 r., Hradec Králové)

⁵ Širší pojetí (všeobecné): obsah a forma jako filozoficko estetická kategorie, kde obsah je představován souhrnem elementů a procesů a forma představuje způsob existence a vyjádření. Obsah a forma vzájemně na sebe působí. Pojem forma zahrnuje všechny vyjadřovací prostředky, jimiž je sdělován obsah skladby. Užší pojetí označuje uspořádání celé skladby z několika částí.

Typologie jazzového fanouška vznikla v polovině dvacátého století, je však nadčasová a aplikovatelná do dnešní doby.

Hipster je v překladu extrémní liberalista. Je spojen jak s jazzem, tak alternativní hudbou a alternativním způsobem života obecně. Počátky můžeme hledat už ve 40. letech, v dobách jazzové generace a hipi tehdy znamenalo "otevřít oči".

- **posluchač hudby pro zábavu**

Typ „posluchač ... pro zábavu“ se orientuje na veselou hudbu, která v něm vyvolává příjemné pocity. Hudba pro něj představuje prvek zábavy, relaxu a uvolnění. Daný typ posluchače nemá motivy k vyhledávání umělecky náročné hudby.

Poslední skupinou přijímatelů hudby tvoří

- **hudebně lhostejný až protihudební jedinec**

Jeho vztah k hudbě je jednoduše lhostejný až odmítavý. Je typem, který se vyskytuje spíše ojediněle. Dá se zařadit spíše do oblasti patologie vnímání. Je výsledkem somatických nebo psychických poruch osobnosti, kombinací nevhodných sociálních vlivů v raném dětství.⁶

3.2.3 Hudební žánry a hudební styly

Hudební žánr (druh hudebních skladeb) je nejjednodušší a přesně definovatelné rozdělení hudby podle jejích formálních a obsahových charakteristik.

Jiné rozdělení je možné podle

- funkce hudby (např. tance, pochody, liturgická, poslechová, filmová hudba apod.)
- obsazení (skladby vokální, instrumentální, orchestrální, operní apod.)
- charakteru (veselá, vážná, smutná apod.)
- závažnosti
- námětu (programní a absolutní)
- námětu
- způsobu provedení apod.

⁶ „Tento nenormální vztah k hudbě je způsoben zpravidla somatickou nebo psychickou poruchou; velice často pak škodlivými sociálními vlivy, které již v nejranějším dětství blokovaly přirozený hudební vývoj jedince.“ [Adorno in Sedlák, Váňová, 2013, s. 262]

Běžně se rozděluje hudba na sedm základních žánrů:

- Lidová hudba (anglicky folk)
- Vážná hudba (anglicky classical music)
- Jazz
- Rock
- Pop (komerční oblast hudby)
- Metal
- Electronica (zvuky jsou vytvářeny počítačem)

Hudební žánry neoznačují formový půdorys skladeb. Vyjadřují však jejich charakter, funkci, nástrojové obsazení apod.

Hudební žánr je rozhodujícím způsobem ovlivněn společenskou funkcí hudby, tj. hudební díla vznikají, vyvíjí se a zanikají za určitých konkrétních společensko-sociálních a historických podmínek.

Hudba je také rozdělena do několika desítek hudebních stylů, přičemž v každém z nich se tvoří nové větve, které se občas propojují s jinými styly, nebo se pouze přizpůsobují době.

Základní hudební žánry

➤ Lidová hudba

Lidová hudba tj. hudební folklór, je spontánní projev lidové hudebnosti. Vzniká a uchovává se ústní tradicí a její tvůrci zůstávají anonymní.

➤ Vážná hudba

Široké označení pro evropskou hudební tradici a hudební formy z ní odvozené (renesance, baroko, klasicismus a romantismus). Je charakteristická pro západní kulturu. Moderní klasická hudba je charakteristická nabouráváním klasických hudebních schémat.

➤ Jazz

Představuje původně americký hudební styl, který vznikl na začátku 20. století, uvnitř afroamerické komunity na jihu USA, kombinací afrických a evropských hudebních stylů. Vrcholu popularity dosáhl v 60. letech 20. st.

Podstyly:

Avant-garde jazz – Bebop – Cool jazz - Stride Piano – Dixieland – Free jazz – Gypsy jazz – Hard bop – Jazz fusion – Kansas City Jazz – Latin jazz – Mainstream jazz – Modal jazz – M-Base – Smooth jazz – Soul-jazz – Swing – Third stream – West Coast jazz

➤ **Rock**

Kořeny rocku jsou v rhythm and blues. Jedná se o styl, který se do hlavního hudebního proudu dostal v 60. letech 20. století.

Rock je hudební žánr, jehož kořeny sahají do 50. let 20. století, se stal jedním z hlavních průlomů hudby moderní společnosti. Díky spojení tří žánrů, které v té době byly na vrcholu popularizace, rock'n'rollu, Old R&B a Country, vznikl Rock. Samotný Rock'n'roll je jeho nejbližším předchůdcem. Největšího rozmachu se Rock dočkal v 60. letech, kdy se tento proud přesunul do Evropy, přímo na Britské ostrovy a vznikla britská větev rocku, Beat (u nás nazývaný Big Beat). Hlavními představiteli byly skupiny The Beatles a The Rolling Stones. Beatové skladby jsou vždy v 4/4 rytmu a první doba nese největší důraz.

Hlavními nástroji, které symbolizuje rock, jsou kytary, spolu s bicími udávají tempo celé skladby. Dále jsou důležitými nástroji klavír, hammondovy varhany (česky elektrofon) a později syntezátor, který později rozvíjel tento žánr do zcela elektronických instrumentálů, hlavní žánr, který nese název Synthpop, jehož nejslavnějšími zástupci jsou Depeche Mode.

V průběhu vývoje byl mnohonásobně rock ovlivňován jinými styly a žánry, především folkem, jazzem či klasickou hudbou, dokonce i punkem. Právě díky tomu se rock začal štěpit na vícero podstylů (sub-stylů) jako jsou art-rock, surf rock, hard-rock, ale také směsi jiných stylů blues-rock, folk-rock či funk-rock. Později se rozvíjí asi nejvíce radikální žánr, punk-rock, který byl charakteristický údernými a rychlými instrumentály a texty s politicky negativním významem. Charakterizuje se jako boj proti systému [Styly rocku 2016].

Podstyly:

Alternativní rock – Art rock – Beat – Britpop – Emo – Experimentální rock – Garage rock – Glam rock – Grunge – Hard rock – Heartland rock – Heavy metal – Instrumentální rock – Indie rock – Progresivní rock – Protopunk – Psychedelický rock – Punk rock – Soft rock – Jižanský rock – Surf rock – Symphonic rock

➤ **Pop (komerční oblast hudby)**

Jedná se o hudbu obvykle s výraznou zpívanou melodií. Neobsahuje obvykle (na rozdíl od rocku) přílišné nesoulady ani nebývá na poslech příliš složitá, neboť hlavním cílem každé této písně je zpravidla stát se hitem a zalíbit se co největšímu počtu posluchačů.

➤ **Metal**

Původ metalu najdeme ve stylech Psychedelic rock, Blues-rock a Hard rock. Je chápán v užším smyslu jako tradiční hard rock bez bluesového vlivu, v širším smyslu jako celý hudební žánr.

(**Metal** - také ho můžeme brát jako součást rocku, nebo v širším měřítku jako hudební styl.)

Kombinací dvou základních stylů, rocku a bluesu, vznikl Heavy metal neboli zkráceně Metal. „*Heavy metal. To je výraz boje o život, o vlastní identitu. Kluci si pořizují lepenkové napodobeniny kytar a s nimi ‚drhnou‘ před zrcadlem. Tahle hudba jim dodává sebevědomí a sílu do života.*“ Těmito slovy popsal metal rockový zpěvák Ian Robins Dury. Vznikal na přelomu 60.-70. let 20. století v USA. Styl, který je charakteristický hlasitým zvukem a používáním elektrických kytar, které jsou spolu s bicími nezákladnějšími prvky této hudby. Udávají tempo i druh emoce. Elektrická kytara byla tou nejdůležitější věcí na pódiu každého metalového hudebníka. Byla na stejné úrovni důležitosti jako vokální složka. Občas bylo vyhrávání kytary bráno jako riff, tedy melodické instrumentální sólo, které se v průběhu skladby opakovalo několikrát. V muzikologii jsou brané tři základní riffy, „zeppošů“, „parplů“ a „sabbatů“. Spolu s riffem se používal takzvaný overdrive pedál, který měl za úkol vytvořit těžký a mocný zvuk, který je pro tento styl charakteristický. Problémovým faktorem občasných rivalit uvnitř kapely je ten, že vokály nesmí nikdy překročit hranici kytar, tedy frontman kapely musí být vždy v pozadí před celkovým instrumentálem kapely [Hrabalík 2016].

Metal je brán jako nejextrémnější a nejtvrďší část rockového stylu. Název „Heavy Metal“ vznikl díky článku do New York Times, který psal o Jimi Henrixovi „Jimiho hudba zní, jakoby padal z nebe těžkej kov.“ Zároveň je faktem, že je ovlivňován klasickou hudbou. Nejlépe to nastínil Robert Walser, který tvrdí, že nejlepšími metalovými hráči na kytaru se stali právě ti, kteří věnovali studium klasické, neboli vážné hudbě a osvojovali si

jí [Heavy metal in wikipedia 2016]. Heavy metal má mnoho prvků převzatých z baroka, romantismu či klasicismu, ale i přes to je rozdíl značný a to v tradici. Heavy metal vznikl na tradici moderní a populární hudby, načež klasická hudba na tradici umělecké [Cook 2001: 43-50].

Podstyly:

avantgardní metal • black metal • klasický heavy metal • dark metal • death metal • doom metal • glam metal • gotický metal • groove metal • NWOBHM • power metal • speed metal • stoner metal • symfonický metal • thrash metal • viking metal

➤ **Electronica**

Jedná se o široké označení hudby, ve které jsou elektronické prvky, ve skladbách jsou nahrané běžné zvuky, vytvořené elektronickým zařízením (samplý), respektive je celá skladba vytvořena počítačem.

Za další – samostatné styly můžeme považovat Hip-hop a Punk [Smolík 2010, Hrabalík 2016].

➤ **Hip – Hop**

Styl, který se u nás objevil až začátkem 90. let vznikl o 20 let dříve v americkém městě New York, ve čtvrti Bronx. Jako jediný z hlavních stylů pod sebou skrývá 5 uměleckých elementů, kterými jsou deejaying, emceeing, graffiti, b-boying a beatboxing. Podle Heřmánka je hip-hop uměleckým proudem, který má v sobě vlastní kulturu, řeč a hierarchii. Jediná část hudebních stylů, která by dokázala vytvořit vlastní národ. Neformální a volné oblečení, šátky na hlavách, řetězy na těle, to vše značí základní model životního stylu každého vyznavače hip-hopu. Než začal být tento styl komerčním, stavělo se na undergroundu, tedy jakými boji mezi gangy v podobě umění. Po večerech se scházely party lidí na hřištích, sídlišťích a tanečně proti sobě „battlovali“ (slangový výraz převzatý do češtiny koncem století), přičemž nechyběli DJ's, kteří z gramofonů a podpůrné aparatury mixovali hudbu. Tento boj se později přehoupl do rapování, čili MC's (Emceeing), kdy na danou mixovanou hudbu museli z hlavy vytvořit co nejlepší text a druhého tím ponížít. Postupem času vznikaly i ostatní elementy a nejatraktivnějším se stal beatboxing, bicí tvořené ústy. „*Rap může znamenat kecání, tlachání, debatu, kritizování, ale je to též slangový výraz pro zavraždění, zatknutí, obvinění, napaření trestu. Výraz rap*

je také zkratkou pro R.A.P., tedy pro Rhythmic American Poetry (rytmická americká poezie).“ [Hrabalík 2016].

Emceeing – hudební část hip-hopu. Interpret, který přednáší text do instrumentální hudby. Text měl vždy vyjádřit problematiku současného dění a byl jakousi revoltou společnosti, představuje kritiku a názor na celkovou společnost. Vývojem tohoto stylu se některým přestalo líbit skládat o tom jednom, a tak se postupně začaly tvořit pod-styly od Gangsta rapu, přes Old school, New school až po nejnovější Trap. Všechny se vyznačují odlišnými tématy a hlavně barvivostí hlasu a instrumentálních podkladů.

Dnes se tento styl vmísil mezi všechny ostatní styly, jako Country Rap, Rap Rock, Rap Metal nebo Nu Metal. Dá se považovat za nejrozšířenější hudební styl po celém světě. Důkazem je i vysoká návštěvnost na největším evropském festivalu Hip-Hop Kemp, který každoročně navštěvuje několik desítek tisíc vyznavačů tohoto stylu.

➤ **Punk**

Období, které nebylo vůbec klidné, rasové a etnické nepokoje, nárůst nezaměstnanosti, ekonomické a společenské krize, probouzelo na britských ostrovech, v hlavách lidí podrážděnost a nespočet kritických názorů. Nevěděli čím jiným projevit svůj nesouhlas k současnému dění, než přes kulturu a odrazilo se to hlavně v odvětví hudby. Základním prvkem punku je revolta proti rasismu, nenávisti, politice, komunismu, globalizaci nebo jen jako provokace. Samotný název „punk“ měl v dřívější době úplně jiný význam, než ho známe dnes. Označoval příslušníky gangu, mladé kluky ve vězení, kteří museli homosexuálně uspokojit jiné vězně, nebo veteš [Smolík 2008, punk.cz 2016].

Ostrý text, krátká, zvučná a jednoduchá melodie, to je hlavní znak punkové tvorby. Celkově punková hudba vychází výhradně ze živých nástrojů jako kytara, klavír, basa a bicí. Od ostatních stylů se liší hlavně tanečním chaosem publika, nazývaný „pogo“. Steven Severin tvrdí, že tento druh tance, vymyslel Sid Vicious, basový kytarista Sex Pistols.

Punk není pouze kultura hudby, ale hlavně kultura módy. Za úkol měla šokovat co největší masu lidí, takže nechyběly obrovské účesy, které nesou název „čiro“, dále tunely do uší, nosů či pusy, piercingy, roztrhané jeansy a jako doplněk placky na kterých byly symboly punku. Jediné, co se do punku dostalo později, jsou právě účesy, mnohdy byly samotnými punkovými interprety kritizovány a odsuzovány.

Hudební styl je rozdělení podle určitých charakteristických aspektů, jakými jsou například význam textů, rytmus, melodie, ale i filosofie daného stylu, který v dnešní době udává to, proč se hudba poslouchá. Člověk, který dává přednost filosofii daného hudebního stylu, stává se pro něj životním stylem, díky kterému určuje své myšlení, rozhodnutí i pohled na celý svět. Nadřazením stylu je hudební žánr, který je rozdělen do základních 7 skupin, ze kterých, postupem času, vznikaly různé subkultury hudby, jako Hip Hop, Trap, Electro-Jazz a mnoho dalších. Styly se nerozlišují pouze názvem, obsahem textů, ale v poslední době i typem nástrojů, ze kterých se tvoří.

3.3 Životní způsob

3.3.1 Životní styl

Životní styl je komplexní struktura charakteristických reflexních nebo cílevědomých činností a interpersonálních vztahů, zvyklostí a projevů. Jsou to ustálené denní algoritmy, které umožňují zjednodušit běžné činnosti a zjednodušit chování jako souboru vnějšího projevu např. jedince ke svému okolí.

Z pohledu sociologie je životní styl spojen s interakcí v lidské společnosti, ve skupinách a kolektivech.

Každý člověk je jedinečný, představuje jedinečnou osobnost a jedním ze znaků je vytváření vzájemných vazeb s jinými jedinci. V mezních hranicích se jedná o styl života, který se projevuje ve svéráznosti cílů a výsledků, specifickým charakterem objektu činnosti, někdy i extrémním působením okolí.

Současný životní styl je ve velké míře ovlivňován sdělovacími prostředky – internetem, zejména sociálními sítěmi⁷ a televizí [newsfeed 2016]. Komeracionalizace zasáhla i přístup k životnímu stylu, což můžeme pozorovat pod pojmem „zdraví životní styl“ v oblasti lidské psychiky, pohybu a stravování.

⁷ Nemůžeme nevidět, že na sociálních sítích stoupá počet uživatelů přímo „raketově“. Za období Q4/2015 do konce Q1/2016 tj. za 3 měsíce roku 2016 se zvýšil průměrný počet uživatelů, kteří každý měsíc používají Facebook z 1,59 miliardy na 1,65 miliardy uživatelů. (newsfeed.cz, 2016/2) V České republice se na Facebook přihlásí více než 4,5 milionu uživatelů každý měsíc a na něm tráví čas více než 3,4 milionu těchto uživatelů každý den (76 %). Počet 4,5 milionu uživatelů zároveň činí 56 % všech českých uživatelů internetu. (newsfeed.cz, 2016/1)

Alternativní životní styl je představován komplexem činností, interpersonálních vztahů, zvyklostí a projevů, které jsou tak „trochu nebo hodně mimo“ běžné chápání pojmu životní styl. Můžeme ho chápat jako přístup k životu, který je dán určité, specifické skupině. Typickým příkladem jsou např. vyznavači hudebních stylů jako např. grunge, britpop, reggae, underground, punk rock, New wave, post-punk, dále vyznavači životního stylu jako hipsteři, fitness komunita nebo skupina označována jako „IT pozitivní“. Alternativní životní styl představuje nejen vyhranění se, ale možná i revoltu vůči většině.

3.3.2 Propojení životního stylu s hudbou

Hudba má vliv na prosociální a disociální chování. Za sociální chování považujeme chování ve společenském kontextu zahrnující druhé osoby, je funkcí situace a osobnostních proměnných a je významně ovlivněno či může být důsledkem např. schémat, stereotypů, postojů, atribucí, sociálních norem a jiných sociálních obsahů. Prosociální chování, jsou jakékoli akty chování, vykonávané ve prospěch druhého člověka nebo skupin osob, jejichž cílem je přinést užitek druhým. Disociální chování se projevuje nedostatkem ohledu v sociálních závazcích, tendencí k oklamávání druhých či disparitou mezi sociálními normami, chováním a nízkou frustrační tolerancí.⁸

Hudba sama o sobě vyvolává emoce. Kladné a záporné. Pokud vyvolává pozitivní emoce, jsou lidé ochotni se k sobě chovat ohleduplněji, zatímco když poslouchají hudbu, která v nich vyvolává nelibost, má to opačný efekt [Franěk 2005]. Odborníci se zaměřují na otázku, zda hudba může nebo nemůže vyvolat agresivní chování. Took a Weiss v roce 1994 [Took, Weiss 2016] zkoumali adolescenty, kteří měli behaviorální a psychologické problémy. Jedna skupina preferovala hudební styl heavy metal a druhá ne. U skupiny poslouchající heavy metal, se objevily větší problémy, jako například zhoršení prospěchu, předčasná sexuální aktivita, problémy se zákonem nebo konzumace alkoholu a drog. Obdobně popsali výsledky u hudebního žánru rap - deviantní chování, krádeže, vzbuzování

⁸ Chování [online]. [cit. 2016-11-03]. Dostupné z: https://wikisofia.cz/wiki/Chov%C3%A1n%C3%AD#cite_note-12:

Dále můžeme v rámci sociálního chování identifikovat:

Altruismus - specifický druh prosociálního chování vykonávaného ve prospěch jiného člověka nebo skupiny osob bez očekávání zisku, odměny či sociálního souhlasu, okamžitě ani v budoucnu

Afiliaci - chování s tendencí sociálního kontaktu; přátelské či družné chování

Konformitu - změna v chování za účelem přizpůsobení a shodnosti s normami ve skupině

Ingraciaci - snaha o zavděčení se lichocením; E. E. Jones (1964)

Agresi - vrozené i naučené chování s cílevědomým záměrem uškodit či způsobit negativní důsledky

sexuálních pudů, nebo u elektronické hudby, ve spojení s masovými akcemi a konzumací návykových látek. Tyto otázky jsou však dosud otevřeny a hledá se vztah, který by odpověděl na to, zda preference hudby působí na chování nebo opačně [Franěk 2006, Took, Weiss 2016].

Každý člověk, jako jedinečná jednotka, má svoji vlastní identitu. Ta formuje v průběhu života a identifikuje ho. Zvláště v dospívání je budování této totožnosti problematické. Jedná se o období vývoje osobnosti, k dispozici je spousta vzorů, známých osobností a celebrit, které nemusí vždy být dobrým příkladem. V tomto období bývá také důležité náležet k nějaké sociální skupině a ta se může identifikovat s určitým hudebním žánrem. Odborníci zkoumají, jak na nás působí určité žánry [Franěk, Mužík 2016].

Rentfrow a Bowling [Rentfrow, Bowling 2003: 6, 84, 236] zkoumali a následně popsali čtyři základní dimenze hudebních preferencí a k nim přiřadili osobnostní charakteristiky.

Faktor 1 Reflexivní a komplexní hudba

Charakteristika hudby: Usnadňuje introspekci, strukturální složitost

Hudební žánry: blues, jazz, klasická hudba, folk.

Výsledek v testech osobnosti: Otevřenost vůči zkušenosti, sebevnímaná Intelgence, verbální dovednosti, politický liberalitmus, negativní korelace s orientací na sociální dominanci a tělesnou zdatnost.

Charakteristika osobnosti: Vynalézavost, důraz na fantazii a estetický prožitek, inteligenční sebedůvěra, tolerance, antikonzervativismus.

Faktor 2 Intenzivní a buřičská hudba

Charakteristika hudby: Energická, tendence k rebelii

Hudební žánry: Alternativní hudba, heavy metal

Výsledek v testech osobnosti: Otevřenost vůči zkušenosti, tělesná zdatnost, sebevnímaná inteligence a verbální dovednosti. Přestože hudba zdůrazňuje negativní emoce, tito jedinci nevykazují známky neuroticismu či nepřívětivosti.

Charakteristika osobnosti: Vysoká míra zájmu o různé věci, tendence riskovat, fyzická aktivita, inteligenční sebedůvěra.

Faktor 3 Optimistická a konvenční hudba

Charakteristika hudby: Zdůrazňuje pozitivní emoce, strukturálně jednoduchá.

Hudební žánry: country, soundtrack, “religious” a pop

Výsledek v testech osobnosti: Pozitivní korelace s extroverzí, přívětivostí, svědomitostí, konservativismem. Negativně koreluje s otevřeností vůči zkušenosti, tělesnou zdatností, orientací na sociální dominanci, liberalismem a verbálními dovednostmi.

Charakteristika osobnosti: Optimismus, společenskost, spolehlivost, rádi pomáhají ostatním, sami sebe vidí jako fyzicky atraktivní, konvenčnost.

Faktor 4 Energická a rytmičná hudba

Charakteristika hudby: Velmi živá, často se zdůrazněným rytmem.

Hudební žánry: rap/hip-hop, soul/funk, elektronická, taneční.

Výsledek v testech osobnosti: Pozitivně spjata s extroverzí, přívětivostí, liberalismem, sebevnímanou osobní atraktivností, fyzickou zdatností, negativně koreluje s orientací na sociální dominanci a konservativismem.

Charakteristika osobnosti: Výřečnost, lidé plní energie, smířliví, vidí sami sebe jako fyzicky atraktivní, vyhýbají se konservativním ideálům.

4 Praktická část

4.1 Charakteristiky

Smyslem celé této části je dotazníkové šetření, které by mělo potvrdit či vyvrátit některé hypotézy, které se týkají hudby a jeho vlivu na studenta středních škol. Hlavní hypotézou je, zdali je student vůbec nějakým způsobem ovlivňován hudbou, pokud ano, do jaké míry. Dále jsem se snažil zodpovědět, zda záleží na stylu hudby a jeho síle ovlivnění. V neposlední řadě byl také důležitý fakt, že hudba může být prostředkem pro nauku jazyků.

Průzkum byl proveden na 7 středních školách v Hradci Králové, Jaroměři a Náchodě v lednu 2017, zúčastnilo se ho 416 respondentů.

Po vyhodnocení dotazníků byly některé hypotézy potvrzené a některé byly vyvrácené.

Dotazník se skládal z 16 otázek.

Získaná data jsem zaznamenal, setřídil a analyzoval (využitý program SPSS verze 20). Závěrečné hodnocení jsem provedl také pomocí Likertovy stupnice v rozsahu 1-5, byl použit sémantický diferenciál zjišťující nuance v postojích respondentů.

Úvodní otázky byly informační – věk, pohlaví a bydliště, které představují ukazatel, zdali na výběr hudby má nějaký vliv pohlaví nebo místo, kde daný respondent bydlí; v úvahu jsem bral i nejbližší sociální okruh.

Věkově byl nejsilnější ročník 2000-2001, tedy 17 a 18letí jedinci s 318 zástupci. Výjimkou byli dva studenti třetího ročníku, kterým bylo, podle toho co vyplnilo, 19 let.

Tabulka 1: Rozdělení dle věku**VĚK**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 16	96	23,1	23,1	23,1
17	212	51,0	51,0	74,0
18	106	25,5	25,5	99,5
19	2	,5	,5	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Z celkem 416 respondentů odpovídalo 50.2 % mužů a 49.8 % žen, což je v našem případě dobrá výchozí pozice pro další výsledky. Díky téměř shodnému poměru mužů a žen, můžeme lépe porovnat hlavně to, zdali v celkovém šetření záleží na pohlaví, jak ze strany výběru stylu, tak jeho vlivu na jedince – zde může být rozdíl mezi účinkem vlivu hudby u mužů a u žen.

Tabulka 2: Rozdělení dle pohlaví**POHLAVÍ**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Žena	207	49,8	49,8	49,8
Muž	209	50,2	50,2	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Jedinci byli celkem ze 14 měst, přičemž největší četnost má Hradec Králové s 286 respondenty. Kromě dvou studentů z Prahy se jedná o studenty z oblasti východních Čech.

Tabulka 3: Rozdělení dle bydliště

BYDLIŠTĚ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Hradec Králové	286	68,8	68,8	68,8
Jaroměř	50	12,0	12,0	80,8
Svitavy	9	2,2	2,2	82,9
Jilemnice	8	1,9	1,9	84,9
Pardubice	8	1,9	1,9	86,8
Smiřice	3	,7	,7	87,5
Dvůr Králové	3	,7	,7	88,2
Valid Dobruška	2	,5	,5	88,7
Broumov	2	,5	,5	89,2
Praha	2	,5	,5	89,7
Třebechovice pod Orebem	2	,5	,5	90,1
Býšť	1	,2	,2	90,4
Čeperka	2	,5	,5	90,9
Náchod	38	9,1	9,1	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

4.2 Analýza dat

Abych mohl vůbec zkoumat, jaký styl ovlivňuje daného jedince nejvíc, potřeboval jsem náhled do preferencí stylů respondentů. Dotazník obsahoval 4 hlavní styly a 4 podstyly, které jsou v současnosti nejpoblárnější (Pop, Rock, Metal, Punk, Folk, Jazz, Techno, DnB, Dub-Step, Hip-Hop a klasická hudba). Z výsledků poté vyřadil ty, které u posluchačů nemají nijak větší oblibu či jí vůbec neposlouchají – jimiž jsou Folk, Jazz a Techno, zde mi v průměru 80 – 95 % dotazujících odpovědělo, že styl poslouchají málo či vůbec. Největšími zástupci jsou posluchači populární hudby, rocku, metalu, punku a hip-hopu. Je to hlavně tím, že se jedná o konzumní hudební styly, které jsou dnešním trendem.

V celkovém hodnocení vyšlo, že respondenti nejvíce (hodnocení často) poslouchají POP, tedy to, co se všeobecně pouští v rádiích, televizích, či v klubech, s 64,7 % odpověďmi, kdy poslouchají danou strukturu hudby často/velmi často. Pak zde jsou dva podobné styly a to Rock a Metal, které ve větší míře poslouchá podobné kvantum

dotazovaných, u metalu to je 41,3 % (hodnocení často a velmi často) a rocku 44,5 % (hodnocení často a velmi často).

Tabulka 4: Pop

POP

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Neposlouchám	32	7,7	7,7	7,7
Málokdy	36	8,7	8,7	16,3
Valid Občas	79	19,0	19,0	35,3
Často	138	33,2	33,2	68,5
Velmi často	131	31,5	31,5	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Tabulka 5: Rock

ROCK

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Neposlouchám	62	14,9	14,9	14,9
Málokdy	54	13,0	13,0	27,9
Valid Občas	115	27,6	27,6	55,5
Často	111	26,7	26,7	82,2
Velmi často	74	17,8	17,8	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Tabulka 6: Metal

METAL

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Neposlouchám	87	20,9	20,9	20,9
Málokdy	71	17,1	17,1	38,0
Valid Občas	86	20,7	20,7	58,7
Často	102	24,5	24,5	83,2
Velmi často	70	16,8	16,8	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Punkovou hudbu poslouchá menší publikum, je méně komerční než výše zmíněné a odráží se to i na výsledcích. Více jak 52,2 % tento styl vůbec neposlouchá a pouze 16,8 % jí poslouchají častěji.

Tabulka 7: Punk

PUNK

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neposlouchám	217	52,2	52,2
	Málokdy	87	20,9	73,1
	Občas	42	10,1	83,2
	Často	37	8,9	92,1
	Velmi často	33	7,9	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Hip-hop je v dnešní době nejrozšířenější komerční hudbou, která se proplétá mnoha jinými styly. Je proto jedním ze světově uznávaných stylů. Má ale i mnoho odpůrců, hlavně ze strany metalu, kteří tvrdí, že hip-hop, tedy konkrétně rap (protože hip-hop je kulturní styl) není hudba, ale pouze recitování. I proto jí buď lidé poslouchají ve větší míře, nebo vůbec. Necelých 39 % hip-hop neposlouchá a víc jak polovina, přesněji 59,8 % často nebo velmi často.

Tabulka 8: Hip-hop

HIPHOP

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neposlouchám	162	38,9	38,9
	Málokdy	1	,2	39,2
	Občas	4	1,0	40,1
	Často	142	34,1	74,3
	Velmi často	107	25,7	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Hudbu, kterou dnes již moc neuslyšíme, jediné pokud budeme chtít jít na nějaký filharmonický koncert, muzikál, operu či do divadla. I přes vysokou procentuální negativní odpověď jí 14,2 % poslouchá často a velmi často. Může to být i tím, zdali jedinec hraje na

piano či jiný klasický hudební nástroj a je k tomu tak veden, ale všeobecně se dnes tento styl v masovém měřítku nové generace neposlouchá často.

Tabulka 9: Klasická hudba

KLASIKA

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Neposlouchám	248	59,6	59,6	59,6
Málokdy	68	16,3	16,3	76,0
Občas	41	9,9	9,9	85,8
Často	28	6,7	6,7	92,5
Velmi často	31	7,5	7,5	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Dalším tvrzením, které jsem se pokusil vyvrátit je, že ti co poslouchají tvrdší styl, v tomto případě metal, nemají v oblibě poslouchat i hip-hop. Mezi těmito dvěma styly probíhá rivalita, ale najdou se i tací, kteří tyto styly mají v oblibě oba a dokonce existují i sub-styly, které v sobě mají oba styly. Díky crosstabové tabulce vyšlo, že jedinci, kteří neposlouchají hip-hop mají v oblibě metal a tak je tomu i naopak. Celkově 70 respondentů, kteří poslouchají metal nejvíce, taktéž neposlouchají hip-hop a pouze 20 z nich poslouchá málokdy a 5 často. Nikdo z posluchačů metalu neposlouchá na stejné úrovni metal a hip-hop – velmi často.

Tabulka 10: Crosstabulation metal*hiphop

METAL / HIPHOP Crosstabulation

	HIPHOP					Total
	Neposlouchám	Málokdy	Občas	Často	Velmi často	
Neposlouchám	8	6	6	24	43	87
Málokdy	12	4	7	31	17	71
Občas	22	7	10	30	17	86
Často	45	13	15	14	15	102
Velmi často	50	15	0	5	0	70
Total	137	45	38	104	92	416

Zpracování: SPSS v.20

Zajímalo mě i to, při jaké činnosti, aktivitě a příležitosti se hudba u jedince vyskytuje. Setkal jsem se s mnoha názory, že hudba pomáhá při učení, pro lepší

zapamatování, ale pouze 13 respondentů považují hudbu při učení za důležitý prvek, 21,9 % z nich hudbu vůbec neposlouchá a 58,2 % málokdy. Důvodem by mohlo být i to, že nám v hlavě zní oblíbená skladba a soustředěnost se postupně přesouvá od učiva k hudbě a textu. Ti co napsali, že při učení hudbu poslouchají, mají větší preferenci poslechu klasické hudby, která je instrumentální a nerozptyluje člověka tolik, jako hudba s kapelou.

Tabulka 11: Poslech při učení

Poslech hudby při učení

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Neposlouchám	91	21,9	21,9	21,9
Málokdy	238	57,2	57,2	79,1
Valid Občas	74	17,8	17,8	96,9
Často	7	1,7	1,7	98,6
Velmi často	6	1,4	1,4	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Pokud bych bral práci jako zaměstnání, tak ne všude lze hudbu poslouchat, ale na mnoha místech jí používají ke zlepšení pracovní morálky a výkonnosti, i proto přes 72 % studentů poslouchá hudbu při práci – je zcela jasné, že se jedná hlavně například o domácí práce.

Tabulka 12: Poslech při práci

Poslech hudby při práci

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Neposlouchám	2	,5	,5	,5
Málokdy	13	3,1	3,1	3,6
Valid Občas	99	23,8	23,8	27,4
Často	194	46,6	46,6	74,0
Velmi často	108	26,0	26,0	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

U odpočinku žádný z respondentů nepověděl „neposlouchám“ a 87 % odpovědělo nejvyšším možným hodnocením. Hudba je jedním z hlavních aktivit při odpočinku a zde se to potvrdilo.

Tabulka 13: Poslech při odpočinku**Poslech hudby při odpočinku**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Občas	1	,2	,2
	Často	53	12,7	13,0
	Velmi často	362	87,0	100,0
	Total	416	100,0	100,0

Zpracování: SPSS v.20

Tak jako u předchozí možnosti i u poslechu hudby na cestách je tomu stejně a hudbu poslouchá celkem 98,6 %, téměř stále. Ať je člověk v jakémkoliv dopravním prostředku, autobusu, vlaku, letadle či v autě, všude se dá hudba poslouchat. Proto mi vypadla odpověď „neposlouchám“ a „málokdy“, dané možnosti nikdo nezaškrtl.

Tabulka 14: Poslech při cestování**Poslech hudby na cestách**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Občas	6	1,4	1,4
	Často	116	27,9	29,3
	Velmi často	294	70,7	100,0
	Total	416	100,0	100,0

Zpracování: SPSS v.20

Hudba je spojená s různými akcemi, ať to jsou kluby, bary nebo různé festivaly a 87,1 % jedinců chodí právě na ně z důvodu poslechu hudby. Ve výsledku můžu shrnout fakt, že hudba je prostředkem, jednou z hlavních aktivit, kterou jedinec využívá ve velké míře, ve svém každodenním životě.

Tabulka 15: Poslech hudby na akcích**Poslech hudby na akcích a párty**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neposlouchám	10	2,4	2,4
	Málokdy	1	,2	2,6
	Občas	43	10,3	13,0
	Často	192	46,2	59,1
	Velmi často	170	40,9	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Tabulka 16: Návštěvnost akcí**Chodíš na akce spojené s hudbou?**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ano	395	95,0	95,0
	Ne	21	5,0	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Lidé poslouchají kdekoliv a taky kdykoliv. Už i z výsledků lze vyčíst, že 92,3 % si pustí hudbu aspoň jednou denně. Díky moderním technologiím už nejsme odkázáni pouze na domácí techniku, jako jsou hi-fi věže, rádia, televize či vinylové přehrávače – gramofony. Lidé si dnes dokážou pustit hudbu i na mobilech či různých mini-přehrávačích jako jsou mp3, mp4 či noteboocích. A nemusíme si jí pouštět my sami, stačí se projít po nákupním středisku či být v jakémkoliv podniku (restaurace, kavárny, čajovny,...), všude uslyšíte hudbu.

Po České republice jsou celoročně desítky hudebních akcí a festivalů a v Hradci Králové se pořádají tři velké – Rock For People, Majáles a Hip-Hop Kemp. V Královehradeckém kraji pak nalezneme pár dalších větších festivalů, které jsou zaměřené zase na jiný styl hudby například Brutal, který je zaměřený hlavně na posluchače tvrdších stylů jako metal. Každý pátek a sobotu se v Hradci a okolí konají různé barové a klubové akce, v zimním období to jsou i maturitní plesy, a proto není o akce spojené s hudbou nouze a to potvrzuje i 95 % odpovědí. Pouhých 21 studentů nechodí na akce. Není to výsledek nějakého nezájmu o hudbu, ale můžou v tom hrát roli i jiné aspekty,

finance, problém s dojížděním na akce, psychický stav, nebo to může být jen čistě zaplnění času jinými aktivitami, které mohou obsahovat i přítomnost hudby.

Na to, jak často jí poslouchají, odpověděla následující otázka.

Tabulka 17: Frekvence poslechu

Jak často posloucháš hudbu?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Po celý den	141	33,9	33,9	33,9
V průběhu dne	243	58,4	58,4	92,3
Valid 1-3 týdně	9	2,2	2,2	94,5
Hudbu moc neposlouchám	23	5,5	5,5	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Již dříve zmíněný fakt, že lidé dnes již mají vícero možností, jak hudbu poslouchat, se odráží i na celkovém výsledku na využívání klasických zdrojů hudby, ať to jsou rádia, televize a domácí hi-fi věže. Pouze 1,9 %, což činí 8 respondentů, poslouchá hudbu z rádia velmi často. 63,2 % rádio k poslechu hudby vůbec nepoužívají. Kdyby se tento dotazník dostal do rukou jiné, starší, generační skupiny, je možné, že by výsledek nebyl tak radikální v neprospěch použití rádia. Generace 21. století, pro kterou je tento dotazník určený, nebyla závislá ve věku, kdy si nejvíce rozšiřovala obzory v hudební sféře, na těchto technologiích, ale již měli k dispozici mobilní telefony, které přehrávaly formát mp3, ve kterém se dnešní skladby pouštějí a začaly být populární i přenosné přehrávače – walkman, discman a mp3/mp4 přehrávače. Dva respondenti tuto otázku nevyplnili.

Tabulka 18: Zdroj poslechu - rádio

Posloucháš z rádia?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	Nikdy	263	63,2	63,5	63,5
	Málokdy	102	24,5	24,6	88,2
	Občas	26	6,3	6,3	94,4
	Často	15	3,6	3,6	98,1
	Velmi často	8	1,9	1,9	100,0
	Total	414	99,5	100,0	
Missing	System	2	,5		
	Total	416	100,0		

Zpracování: SPSS v.20

Dalším z klasičtějších přenosů hudby jsou televize. Na přelomu 20. století začaly být populární takzvané „hudební kanály“ a později některé televize dokázaly přehrávat i rádiové stanice. Dnes už tento fenomén udržuje, aspoň u nás, stanice Óčko, a to díky příchodu nového trendu - „youtuberství“. Sice se dostávám do další oblasti možnosti poslechu hudby, ale má to své opodstatnění. Pro dnešní generaci jsou Youtubeři jakousi ikonou a celebritou. Adolescenti se na ně, prostřednictvím sociálních sítí mohou dívat a někteří se dostanou i do televize a to především na tuto stanici, TV Óčko. Sice 42,1 % studentů odpovědělo, že z televize hudbu neposlouchají, ale celkově více jak 57,5 % ano. Z mnoha výzkumů ohledně sledovanosti televizí mluví pro velký odchod diváků mladších 26 let, kteří používají k zábavě, zjišťování, ověřování informací již jiný prostředek, internet.

Tabulka 19: Zdroj poslechu - TV

Posloucháš z TV?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	Nikdy	175	42,1	42,1	42,1
	Málokdy	64	15,4	15,4	57,5
	Občas	60	14,4	14,4	71,9
	Často	91	21,9	21,9	93,8
	Velmi často	26	6,3	6,3	100,0
	Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Právě internet je informační gigant dnešní doby a sama hudba se díky němu šíří masivně. Existují desítky webových stránek a portálů, kde si člověk může poslechnout hudbu a dokonce naladit rádia, největším takovým serverem je Youtube, o kterém již bylo zmíněno v minulém odstavci. V roce 2005 se tam vkládala pouze amatérská videa, byl dočasným úložištěm. Pak přišel v období 2010 – 2011 světový boom a postupně se tam dostávala i hudební videa, protože interpreti si všimli, že se o nich tak více dozvědí. Dnes je nejnavštěvovanějším hudebním portálem, spolu se spotify, který se ale řadí mezi mobilní aplikace. Je zde přes 1,5 miliardy aktivních uživatelů. Tento fenomén potvrzuje i 67,3 % odpovědí, které odpovídá, že z internetu si lidé pouštějí hudbu velmi často. Pouze 0,5 % si hudbu přes internet nepouští. To vše vypovídá, o jak masivní trend v dnešní době jde.

Tabulka 20: Zdroj poslechu - internet

Posloucháš z Internetu?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Nikdy	2	,5	,5	,5
Občas	8	1,9	1,9	2,4
Často	126	30,3	30,3	32,7
Velmi často	280	67,3	67,3	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Mobilní telefony měly dřív pouze jeden účel, aby jedinec nebyl odkázaný na pevné telefony, které si člověk nemohl vzít nikam s sebou. Technologie šla tak kupředu, že dnes již nahrazuje v mnoha věcech stolní počítače a notebooky. Dá se na nich nejen volat, posílat SMS, ale také být aktivní na internetu, sociálních sítích, pouštět si filmy, videa, hrát hry, prohlížet si office dokumenty (excel, word,...), číst e-knihy, prostě vše, co člověk potřebuje. Jsou zde také hudební přehrávače a na paměťové karty se dnes vejdou stovky, ne-li tisíce skladeb. Když vezmu v potaz odpovědi, kde lidé hudbu poslouchají (mnoho z nich odpovědělo, že velmi často na cestách), pak musí používat přenosné zařízení a jedním z nich je i mobilní telefon, který je jak víceúčelový, tak i máloprostorový. Celkem 74 % používá pro přehrávání hudby právě tento druh zařízení. Spojení funkce přehrávače hudby a mobilního zařízení se síťovým připojením tak představuje pro velkou část mladé populace symbiózu – soulad, oboustrannou výhodu [Douglas 2002] (uživatel - online

možnost poslechu, poskytovatel - služby a umělec-interpret získává „fanouška“, posluchače, konzument - reklamy.)

Díky mobilnímu zařízení se člověk může připojit na internet a pustit si hudbu. V České republice je v posledních letech (od r. 2016) populární mobilní aplikace „Spotify“ (2006) a od r. 2016 „Stations“⁹, která internet do jisté míry vyžaduje. Jedná se o úložiště veškerých Pop skladeb, tedy skladeb, které jsou aktuálně hrané, ale aby si mohl danou skladbu pustit, musí jí zaplatit. Celkově se tam dá online koupit celé CD či album kapely či interpreta, pokud ho tam sám dá a nemusí se obtěžovat s koupí toho reálného. Pro posluchače je pak jednodušší zaplatit online, poslouchat hudbu legálně a nejen doma. Proto se dnes používají v obrovské míře k poslechu hudby tato zařízení.

Lidé si v hudbě najdou vždy nějakého oblíbeného interpreta, hudebníka či kapelu. Hudba je baví, příjemňuje chvíle, stává se náplní životního stylu, různých aktivit, ale do jaké míry funguje zpětná vazba, takže nejen od interpreta k posluchači, ale od posluchače k tvůrcům? Ptal jsem se na to, jak podporují svou oblíbenou hudbu, zdali chodí na koncerty, srazy, kupují originální CD, oblečení (merch), a nebo stahují legálně/nelegálně – čím tedy podporují interprety nejméně a dost jich proti tomuto bojuje. (Právě díky tomu existuje na Youtube zpoplatnění videí a za každé zhlédnutí hudebního videa, či jakéhokoliv videa, jde interpretovi pár korun na účet, možná i proto se youtube stal úložištěm hudby.)

Tabulka 21: Zdroj poslechu - mobilní zařízení

Posloucháš z mobilu?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Nikdy	7	1,7	1,7
	Málokdy	2	,5	2,2
	Občas	25	6,0	8,2
	Často	74	17,8	26,0
	Velmi často	308	74,0	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

⁹ Spotify Ltd má centrálu ve Stockholmu. Spotify je světová služba, která nabízí streamování či podcasting hudby od vybraných vydavatelství Sony, EMI, Warner Music Group a Universal. Cena za službu je cca 10USD.

Koncerty jsou nejen jakousi prezentací kapely či interpreta, ale také volnočasová aktivita. Lidé chodí jak za zábavou, tak i podporovat svého oblíbeného zpěváka. Již otázka č.12 „Chodíte na akce spojené s hudbou?“ napověděla, že na koncerty lidé chodí a stejným procentem odpovědělo i na podporu koncerty, kdy pouze 21 respondentů nechodí nikdy a 95 % chodí aspoň někdy.

Tabulka 22: Podpora hudby na koncertech

Podporuješ hudbu na koncertech?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Nikdy	21	5,0	5,0	5,0
Málokdy	14	3,4	3,4	8,4
Valid Občas	96	23,1	23,1	31,5
Často	135	32,5	32,5	63,9
Velmi často	150	36,1	36,1	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Na koncertech jsou často stánky s „merchem“. Toto slovo je dnes používané pro jakékoliv věci spojené s daným interpretem či skupinou/kapelou. Jedná se o oblečení, náramky, CD / LP, knihy, plakáty. U tohoto typu podpory záleží na mnoha aspektech, není to pouze o tom, do jaké míry mají interpreta rádi či poslouchají hudbu. I proto je rovnoměrně rozdělené procento těch, kteří si merch nekupují, a kteří si ho kupují méně a více. Pro většinu lidí je už podporou to, že si koupí lístek na daný koncert.

Tabulka 23: Podpora - Marche

Podporuješ kupováním merche?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Nikdy	120	28,8	28,8	28,8
Málokdy	93	22,4	22,4	51,2
Valid Občas	91	21,9	21,9	73,1
Často	95	22,8	22,8	95,9
Velmi často	17	4,1	4,1	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Ze všech možných věcí, co se dají od interpreta koupit je nejčastější album či CD. V dnešní době by se zdálo, že tento fenomén, mít originální album, nejlépe s podpisem, je v ústraní, ale odpovědi toto vyvracejí, 9,4 % studentů nekupuje CD, ale 49,8 % často či velmi často. Ale s příchodem internetu a možnosti volného stahování, ať legálního tak nelegálního, je velmi logické, že mnozí raději počkají na to, až bude na nějakém virtuálním úložišti, než aby utráceli peníze.

Tabulka 24: Podpora - nákup CD/DVD

Podporuješ hudbu kupováním CD?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nikdy	39	9,4	9,4	9,4
Málokdy	61	14,7	14,7	24,0
Občas	109	26,2	26,2	50,2
Často	158	38,0	38,0	88,2
Velmi často	49	11,8	11,8	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

O předchozím výsledku svědčí i odpovědi na otázku, zdali podporují stahováním hudby. Jen 2 respondenti (0,5%) si hudbu nestahují, a 84,9 % velmi často. Tento jev jsem již popisoval a rozebíral dřív. Na jednu stranu, pokud se jedná o nelegální stahování, takže bez souhlasu interpreta/kapely, není to podpora v pozitivním slova smyslu, na druhou stranu, může jít i o dobrý pocit z možnosti šíření jména a hudby, možného příchodu nových fanoušků, protože si lidé často vyměňují nahrávky, pouštějí si je v autě na cestách, tvoří na ně vlastní verze a sdílejí se skrz sociální sítě dál.

Tabulka 25: Podpora - legální stahování**Podporuješ stahování hudby?**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nikdy	2	,5	,5	,5
Málokdy	1	,2	,2	,7
Občas	16	3,8	3,8	4,6
Často	44	10,6	10,6	15,1
Velmi často	353	84,9	84,9	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Dostávám se od obecného zasazení hudby respondentů v jejich životě, ke zpětné vazbě, tedy jak hudba dané jedince ovlivňuje, do jaké míry a jestli vůbec.

Hudba lidi ovlivňuje? Subjektivní názor. Každý to cítí jinak, ale z výsledků jednoznačně vychází, že hudba většinu naší generace ovlivňuje. Problém je najít v čem všem je hudba silou, která nás někam posouvá, ovlivňuje a mění životní styl. Vybral jsem proto 6 možností.

Tabulka 26: Ovlivňování vlastní osoby hudbou (subjektivní názor)**Myslíš si, že Tě hudba ovlivňuje?**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ano	391	94,0	94,0	94,0
Ne	25	6,0	6,0	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

V teoretické části bylo pojednáváno o tom, že nějaké styly mají svá striktní pravidla a poznávací znaky, nevyjímaje oblečení. V dnešní době se móda zneformalizovala, že je občas složité poznat, kdo co poslouchá. Existují radikální posluchači a vyznavači daného stylu, nejvíce se tak pozná metalista a punker, ale u ostatních stylů se dnes už rozdíl v oblékání nedělá, i proto většina dotazovaných odpovídalo spíše negativně v ovlivňování hudby na styl oblékání. Pouze 9,1 % studentů hudba ovlivňuje trvale a 7,7 % neovlivňuje vůbec. Z toho může vycházet fakt, že hudba do jisté míry ovlivňuje jedince v oblékání, ale nejedná se o nějakou výraznou změnu.

Tabulka 27: Ovlivňování oblékání (subjektivní názor)**Ovlivňuje Tě v oblékání?**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Neovlivňuje	32	7,7	7,7	7,7
Téměř nikdy	148	35,6	35,6	43,3
Nedovedu posoudit	172	41,3	41,3	84,6
Často	26	6,3	6,3	90,9
Trvale	38	9,1	9,1	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Většinu názorů bereme ze zkušeností či naučených věcí. Některé věci ale můžeme přebírat právě z hudby, tedy z textů. Existuje mnoho témat, která prezentují interpreti a dávají o nich své názory. Některá témata jsou nám vzdálená a díky hudebním textům je poznáváme a můžeme se s nimi ztotožnit, jsou pro některé motivací, pro jiné strašákem a tím, co by neměli dělat či jací by neměli být. 67,5 % má za to, že hudba je jedním z nástrojů, jak se vytváří názory. Může to znamenat i to, že jsou lidé hudbou snáz ovlivnitelnější.

Tabulka 28: Ovlivňování názorů (subjektivní názor)**Ovlivňuje Tě v názorech?**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Neovlivňuje	22	5,3	5,3	5,3
Téměř nikdy	44	10,6	10,6	15,9
Nedovedu posoudit	69	16,6	16,6	32,5
Často	179	43,0	43,0	75,5
Trvale	102	24,5	24,5	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Význam textů může člověka poznamenat, motivovat, tak jak jsem psal již předtím. Pokud se budu bavit o hudbě jako o podnětu k rozhodování, tak subjektivně bych váhal. Hudba v člověku vyvolává emoce a může nějakým způsobem ovlivnit výkon a možnou cestu, jak se pro danou situaci člověk rozhodne, ale podle odpovědí se lidé nenechají při rozhodování hudbou nijak ovlivnit. Sice 9,1 % tvrdí, že hudba je v rozhodování vůbec neovlivňuje a tedy víc jak 91 % aspoň nějakým způsobem, ale není tak silná, aby výrazně ovlivnila běžné rozhodování.

Tabulka 29: Ovlivňování v rozhodování (subjektivní názor)**Ovlivňuje Tě v rozhodování?**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Neovlivňuje	38	9,1	9,1	9,1
Téměř nikdy	271	65,1	65,1	74,3
Valid Nedovedu posoudit	78	18,8	18,8	93,0
Často	28	6,7	6,7	99,8
Trvale	1	,2	,2	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Chování je ovlivněno mnoha věcmi, hlavně výchovou a sociální skupinou, ve které žijeme. Opakování je matka moudrosti, tak jako u rozhodování a názoru, i chování můžeme přebírat z hudby. Nemusí to být přímo z hudebních nahrávek, ale i z různých akcí a koncertů. 53,4 % respondentů tvrdí, že hudba působí na jejich chování větší mírou a dokonce i trvale. S tím úzce souvisí i komunikace, zdali jedinec přebírá nějaká slova, či fráze z textů a používá je jako běžná a pro něj správná, také souvisí i s názory, protože jaký má jedinec názor, podle toho se i chová a tak s nimi i do jisté míry komunikuje.

Tabulka 30: Ovlivňování chování (subjektivní názor)**Ovlivňuje Tě v chování?**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Neovlivňuje	21	5,0	5,0	5,0
Téměř nikdy	63	15,1	15,1	20,2
Valid Nedovedu posoudit	110	26,4	26,4	46,6
Často	135	32,5	32,5	79,1
Trvale	87	20,9	20,9	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Komunikace je jeden z hlavních prostředků, jak se jedinec socializuje. Hudba jedince v komunikaci ovlivňuje středně a může to být způsobeno hlavně díky stylu chování, které hudba ovlivňuje podobnou vahou.

Tabulka 31: Ovlivňování v komunikaci (subjektivní názor)**Ovlivňuje Tě v komunikaci?**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Neovlivňuje	18	4,3	4,3	4,3
Téměř nikdy	34	8,2	8,2	12,5
Nedovedu posoudit	109	26,2	26,2	38,7
Často	238	57,2	57,2	95,9
Trvale	17	4,1	4,1	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Existují různé komunity, společenství, skupiny, ve kterých jsou vítáni pouze příznivci daného stylu, dané kapely, jinak nazývané „fankluby“. Do jisté míry by se zdálo, že tak, jaký má hudba vliv na chování, názory a komunikaci jedince, by mohlo mít vliv i na to, s kým se bavíme, koho si vybíráme mezi své přátele, svůj sociální kruh, ale 62,7 % dotazujících nenechá za sebe mluvit hudbu, co se týče výběru přátel. To, koho si k sobě přizveme, hudba z velké části vůbec neovlivňuje. Jedinec může mít kolem sebe plno lidí se stejným stylem, ale tady by se jednalo spíše o jiné důvody než ten, který řeším.

Tabulka 32: Ovlivňování při výběru přátel (subjektivní názor)**Ovlivňuje Tě ve výběru přátel?**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Neovlivňuje	261	62,7	62,7	62,7
Téměř nikdy	140	33,7	33,7	96,4
Nedovedu posoudit	10	2,4	2,4	98,8
Často	1	,2	,2	99,0
Trvale	4	1,0	1,0	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

K hudbě musel každý jedinec nějak přijít, odněkud vzít podnět jí začít poslouchat, například díky rodičům, kteří si každý víkend, když byli doma, pouštěli svoje oblíbené kapely, nebo pak přátele, se kterými trávil spoustu času a byl na akcích, kde se seznamoval s hudbou, kterou daná skupina poslouchá. Nemusí to být vliv žádné z těchto činitelů, ale různá média či internetové a knižní články. Který z těchto čtyř vybraných věcí působí na jedince nejvíce?

Od raného období je většina dětí vychovávána rodiči a ti, tak jako každý, poslouchají hudbu. Někteří měli tu možnost, že byli součástí kapely, kterou jeho rodiče tvořili, a tak jejich oblíbený hudební styl předali dál po generaci, ale není to tak silný činitel, aby jedince ovlivnilo ve větší míře. Třetinu respondentů rodiče vůbec neovlivňují a dalších 54,3 % téměř nikdy. Pouhé procento a čtyři desetiny hovoří za to, že jejich rodiče je ovlivnili trvale.

Tabulka 33: Vliv rodičů (subjektivní názor)

Ovlivňují Tě rodiče?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Neovlivňuje	139	33,4	33,4	33,4
Téměř nikdy	226	54,3	54,3	87,7
Nedovedu posoudit	33	7,9	7,9	95,7
Často	12	2,9	2,9	98,6
Trvale	6	1,4	1,4	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Rodina a přátelé jsou naší nejbližší sociální skupinou. Zatímco rodina jedince vychovává, učí ho tomu, jak žít, přátelé ho formují a radikálněji poznamenávají. I proto jsou to oni, kteří z těchto dvou kruhů, jsou větší vlivnou silou, co se týče hudby než rodiče. Zatímco u rodičů to bylo přes polovinu, zde je to pouze 8,7 %, kteří je neovlivňují. Přátelé ovlivňují jedince celkem hodně a může to být i tím, že s nimi v průběhu jeho dospívání tráví čím dál více času a je si s nimi blíže, i díky téměř nulovému věkovému rozdílu.

Tabulka 34: Vliv přátel (subjektivní názor)

Ovlivňuje_pratele

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Neovlivňuje	36	8,7	8,7	8,7
Téměř nikdy	101	24,3	24,3	32,9
Nedovedu posoudit	83	20,0	20,0	52,9
Často	127	30,5	30,5	83,4
Trvale	69	16,6	16,6	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Média ani literatura jedince neovlivňují téměř žádným způsobem. Výsledek není ničím překvapivý, jen poukazuje na to, že dnešní generaci neovlivňuje nepřímý činitel tak moc jak ten, se kterým se dáme do kontaktu (rodina, přátelé...).

Tabulka 35: Vliv médií (subjektivní názor)

Ovlivňují Tě média?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Neovlivňuje	269	64,7	64,7	64,7
Téměř nikdy	114	27,4	27,4	92,1
Nedovedu posoudit	17	4,1	4,1	96,2
Často	6	1,4	1,4	97,6
Trvale	10	2,4	2,4	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Tabulka 36: Vliv literatury (subjektivní názor)

Ovlivňuje Tě literatura?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Neovlivňuje	281	67,5	67,5	67,5
Téměř nikdy	116	27,9	27,9	95,4
Nedovedu posoudit	10	2,4	2,4	97,8
Často	9	2,2	2,2	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Nová doba, nové možnosti a s příchodem internetu přišla i možnost šíření informací skrz sociální sítě. Dnes tato generace používá nejvíce Facebook, Instagram, Youtube a další komunikační a informační servery, kde se může seznámit s novými lidmi. Právě zmiňovaný Youtube je bankou hudby. Buďto přímo na tomto serveru nebo prostřednictvím „sdílení“ na Facebook či jiné sociální sítě, se oblíbený hudební styl dostává do sociální bubliny vícero jiným lidem a může tak podnítit i jiné, aby si danou hudbu poslechli a mohli se tím stát budoucím fanouškem tohoto stylu. Zatímco u médií a literatury, bylo vysoké procento těch, kteří tvrdí, že je neovlivňují, 49,5 % odpovědělo, že díky sociálním sítím mají častěji pozměněný či upravený hudební žebříček.

Tabulka 37: Vliv sociálních sítí (subjektivní názor)

Ovlivňuje Tě sociální síť?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neovlivňuje	10	2,4	2,4
	Téměř nikdy	28	6,7	9,1
	Nedovedu posoudit	27	6,5	15,6
	Často	206	49,5	65,1
	Trvale	145	34,9	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Člověk nejen hudbu poslouchá, ale se o ní i baví, chodí na akce spojené s hudbou a zajímalo mě, zdali si jedinci rozumí spíše s lidmi, kteří mají tento zájem společný, odlišný nebo to nerozlišují. V celku jednoznačně odpovídali, že jim na tom nezáleží a nerozlišují tak fakt, zda někdo v jejich kruhu poslouchá odlišnou hudbu, a proto se s ním nedokázali bavit, či bavit hůř než s člověkem se stejnou strukturu hudebního play-listu, ale 21,9 % odpovědělo právě naopak a to, že si rozumí spíše s lidmi, kteří poslouchají to samé. Je to dané osobností člověka, třeba ti co poslouchají hudbu častěji, jí vnímají s větší vážností jak jiní a nejen, že si rozumí s lidmi ze stejné hudební skupiny, ale hlavně jí vyhledávají a neradi si pouští do svého světa někoho jiného, ale na to bych potřeboval další informace pro další výzkum.

Tabulka 38: Sociální interakce

Rozumíš si spíš s:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Lidmi se společnou hudbou	91	21,9	21,9
	Lidmi s odlišnou hudbou	4	0,9	22,8
	Nerozlišuji to	321	77,2	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Sdílení hudby, šíření toho co preferuje jedinec, je běžnou věcí. Lidé o sobě chtějí občas vědět víc, nebo si sami rozšířit obzory a v hudbě tomu není jinak. Dnes díky sociálním sítím, tak jak vychází z otázky č. 8, ty jedince v tom, co poslouchá, ovlivnilo či

stále ovlivňuje velkou měrou a k tomu slouží i sdílení, buď veřejné, nebo přes soukromé zprávy. Nemusí jít ale pouze o virtuální výměnu, ale v normální komunikaci, když se parta lidí sejde a mluví o různých problémech, může dojít k tématu ohledně hudby, mnohokrát slyšíme otázku „Znáte tuhle kapelu?“ a dnes už není problém jí pustit na kterémkoliv místě na planetě díky chytrým telefonům, takže během pár vteřin si jedinec poslechne to, co třeba ještě neslyšel.

Tabulka 39: Sdílení hudby

Vyměňuješ si nahrávky s ostatními?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ne, nikdy	11	2,6	2,6	2,6
Jenom někdy	264	63,5	63,5	66,1
Valid Často	109	26,2	26,2	92,3
Pravidelně	32	7,7	7,7	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Poslední otázkou jsem se snažil zjistit, zdali častější poslech hudby pomáhá ke zdokonalení jazykové znalosti. Na všech středních školách v České republice je povinná angličtina, proto jsem vybral ji a ne němčinu či francouzštinu, která je na většině středních škol volitelná a výsledky by mohli být zkreslené. Obecné informace nám ukazují zatím to, že studenti ve větší míře angličtinu zvládají, ale jestli jim k tomu pomáhá hudba, to musí potvrdit či vyvrátit crosstabová tabulka.

Tabulka 40: Školné hodnocení z cizího jazyka

Jakou máš známku z AJ?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1	137	32,9	32,9	32,9
2	203	48,8	48,8	81,7
Valid 3	57	13,7	13,7	95,4
4	18	4,3	4,3	99,8
5	1	,2	,2	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Studenti, kteří poslouchají hudbu po celý den, mají v 59,6% případě známku výbornou a průměr 1,41. Studenti s odpověďmi, poslouchající hudbu v průběhu dne, mají nejvíce známek s hodnotou „chvalitebný“ a celkovým průměrem známek 1,98. Ti, co odpověděli, že hudbu poslouchají v průběhu týdne (1-3 týdně) bylo dohromady 9, nejvíc jich mělo známku „dobrá“ a s celkovým průměrem 2,89. Hudbu moc neposlouchá 23 respondentů a nečetnější známkou byla „dostatečná“ s 11 studenty. Průměr činí 3,26.

Z těchto výsledků lze soudit, že čím častěji jedinec hudbu poslouchá, tím lepší známku má, čím méně, tím je na tom v průměru hůř. Je to dáno i tím, že poslouchá text písně a má zájem o jeho význam, tak si ho překládá a tím, že si jí pouští pořád dokola, si obohacuje svojí slovní zásobu a poslechovou část jazykové průpravy.

Tabulka 41: Interakce cizího jazyka a hudby

Jak často / Zámka AJ Crosstabulation

		Zámka_AJ					Total	
		1	2	3	4	5		
Jak_casto	Po celý den	Count 84	51	3	3	0	141	
		% within Jak_casto	59,6%	36,2%	2,1%	2,1%	,0%	100,0%
	V průběhu dne	Count 51	149	40	2	1	243	
		% within Jak_casto	21,0%	61,3%	16,5%	,8%	,4%	100,0%
	1-3 týdně	Count 1	1	5	2	0	9	
	% within Jak_casto	11,1%	11,1%	55,6%	22,2%	,0%	100,0%	
	Hudbu moc neposlouchám	Count 1	2	9	11	0	23	
		% within Jak_casto	4,3%	8,7%	39,1%	47,8%	,0%	100,0%
Total		Count 137	203	57	18	1	416	
		% within Jak_casto	32,9%	48,8%	13,7%	4,3%	,2%	100,0%

Zpracování: SPSS v.20

Hudební nástroje jsou stále populární a souvisí většinou i s tím jak často jedinec hudbu poslouchá. Ti co poslouchají po celý den, mají 91,5 % převahu, oproti těm, kteří na hudební nástroj nehrají. Čím méně vybraný student hudbu poslouchá, tím se zvětšuje procento negativní odpovědi. U průběhu dne je to 18,5 %, ale u 1-3 týdně již 88,9 % a ti co hudbu neposlouchají, mají téměř stejné procentuální zastoupení u odpovědi „NE“, tak jako u odpovědi s nejčastějším poslechem s odpovědi „ANO“, tedy 91,3 %. Potvrzuje se to, že

čím častěji si hudbu jedinec pouští, tím větší vliv na něj má, zdali začne hrát na nějaký hudební nástroj nebo ne.

Tabulka 42: Hra na hudební nástroj

Hraješ na hudební nástroj?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ANO	330	79,3	79,3	79,3
Valid NE	86	20,7	20,7	100,0
Total	416	100,0	100,0	

Zpracování: SPSS v.20

Tabulka 43: Hra na hudební nástroj a poslech hudby

Jak často / Hraješ na nástroj? Crosstabulation

		Hra na nástroj		Total	
		ANO	NE		
Jak_casto	Po celý den	Count	129	12	141
		% within Jak_casto	91,5%	8,5%	100,0%
	V průběhu dne	Count	198	45	243
		% within Jak_casto	81,5%	18,5%	100,0%
	1-3 týdně	Count	1	8	9
		% within Jak_casto	11,1%	88,9%	100,0%
	Hudbu moc neposlouchám	Count	2	21	23
		% within Jak_casto	8,7%	91,3%	100,0%
Total		Count	330	86	416
		% within Jak_casto	79,3%	20,7%	100,0%

Zpracování: SPSS v.20

Je možné, že hudba je návyková a čím častěji jí člověk poslouchá, tím více se její vliv odráží na životním stylu. Není to tak radikální, ale výsledek hovoří za to, čím častěji hudbu jedinec poslouchá, tím je více ovlivněn, konkrétně v názorech. Zatímco člověka, který hudbu poslouchá po celý den, hudba ovlivňuje často až trvale v 78% zastoupení, je toto číslo, u lidí se slabším zájmem, mnohem menší. U lidí trávící poslechem hudby v průměru 1-3krát za týden to činí 11,1 % a u těch, kteří téměř hudbu neposlouchají, je to 8,6 %.

Tabulka 44: Životní styl a poslech hudby

Názory / Jak často (Crosstabulation)

		Jak často				Total	
		Po celý den	V průběhu dne	1-3 týdně	Hudbu moc neposlouchám		
Názory	Neovlivňuje	Count	3	8	8	3	22
		% within Nazory	13,6%	36,4%	36,4%	13,6%	100,0%
	Téměř nikdy	% within Jak často	2,1%	3,3%	88,9%	13,0%	5,3%
		Count	8	19	0	17	44
	Nedovedu posoudit	% within Nazory	18,2%	43,2%	,0%	38,6%	100,0%
		% within Jak často	5,7%	7,8%	,0%	73,9%	10,6%
	Často	Count	20	48	0	1	69
		% within Nazory	29,0%	69,6%	,0%	1,4%	100,0%
	Trvale	% within Jak často	14,2%	19,8%	,0%	4,3%	16,6%
		Count	69	108	1	1	179
Total	% within Nazory	38,5%	60,3%	,6%	,6%	100,0%	
	% within Jak často	48,9%	44,4%	11,1%	4,3%	43,0%	
	Count	41	60	0	1	102	
	% within Nazory	40,2%	58,8%	,0%	1,0%	100,0%	
	% within Jak často	29,1%	24,7%	,0%	4,3%	24,5%	
	Count	141	243	9	23	416	
Total	% within Nazory	33,9%	58,4%	2,2%	5,5%	100,0%	
	% within Jak často	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Zpracování: SPSS v.20

Jednou z hlavních hypotéz, bylo zjistit, zdali ve vlivu na sociální život, záleží i na stylu hudby, který posluchač preferuje. Porovnal jsem otázku „Ovlivňuje Tě hudba v názorech?“ a k ní vybral 5 hlavních stylů – Pop, Rock, Metal, Punk a Hip-Hop. Porovnáním těchto pěti stylů vyšlo, že každý ze stylů má odlišnou sílu vlivu, ale ani u jednoho se nejedná o nijak radikální jev. Žádný větší rozdíl mezi jedincem, který daný styl poslouchá častěji a tím, který ho poslouchá méně. Možnost „Neposlouchám“ jsem vyřadil, protože sice nemusí poslouchat například Pop, ale metal ano a stejně odpověděl, že ho hudba ovlivňuje v názorech často. Tabulka s možností neposlouchám, a zároveň ovlivňuje často, by tedy nedávala smysl. Podle všech výsledků každý ze stylů jedince ovlivňuje podobným způsobem – tabulky jsou k nalezení v příloze.

5 Závěr

Hudba má podstatné místo v našem životě. Jsme s ní od narození, a jak nás ovlivňují lidé a události kolem nás, tak i ona má, do jisté míry, svou vlivnou sílu. Některé hypotézy se potvrdily, některé vyvrátily a jedna se nedá zcela potvrdit ani vyvrátit.

Obecně se našli posluchači metalu, rocku, popu, punku, hip-hopu, elektronické hudby (dubstepu, techna a dnb) i několik příznivců klasické hudby. Největší zastoupení měl Pop, který je nejrozšířenější hudební strukturou na světě. Obecně člověk, který si nepřečte odborné články o rozdělení hudebních stylů, nedokáže zařadit, co vše do něj patří. V tomto směru se jedná o subjektivní styl, do kterého si každý člověk dává věci, které nejsou pro něj na první poslech zařaditelné, do jednoho z hlavních stylů. Proto se zde ocitne i rock, metal i hip-hop a rap. Posluchači rocku jsou zároveň častými posluchači metalu. Důvodem je i podobnost využití nástrojů, témat textů i ideologie. Našli se zde i tací, kteří poslouchají vše, naopak někteří poslouchají pouze jeden vyhraněný styl. Nejznámějším tvrzením je rivalita metalových a hip-hopových příznivců. Sice se nepotvrdilo, že příznivci metalu jsou odpůrci hip-hopu, ale už to, že ho neposlouchají, tomu může nasvědčovat. Jaký mají vztah k jiným stylům, by mohl být podnět pro další výzkum a jednou z hypotéz pro diplomovou práci.

Poslech hudby probíhá při různých činnostech. Někteří se díky ní lépe soustředí na učení, jiní jí berou jako podnět k lepšímu pracovnímu výkonu, nebo zaplnění volného času, či jeho zkrácení na cestách. Hudba při učení je tím nejméně používaným, za to při odpočinku a cestování, je velmi žádaná věc.

Výzkum zjistil nejen kde, ale i kdy a jakým způsobem je hudba zprostředkována. Studenti poslouchají hudbu ve velkém měřítku po celý den. Někteří se s ní budí, jiní jí poslouchají na cestě do školy, v průběhu dne ve škole, nebo ve svém volném čase po ukončení vyučování. Pokud se jedná o to, z jakého zdroje, pak nejčastějším je internet a mobilní zařízení. Dnešní generace již rádio nepovažuje za technologicky aktuální věc a od televize se přesunuli právě k internetu a sociálním sítím. Odtud poslouchají většinu hudby. Jedním z klasičtějších zdrojů, jsou hudební akce, kterou navštěvuje 95 % všech studentů. To potvrzuje, že hudba je stále věcí, která lidi sdružuje.

Hudba má být oboustranná záležitost. Nejen poslouchat, ale také i podporovat ty, díky kterým jí mohou poslouchat - interpretům a kapelám. Kupováním věcí, oblečení s logem, popisem či názvem oblíbené kapely, kupováním originálního CD či stahování a šíření hudby přes sociální sítě. Oblečení a koupě originálních CD není tak žádaná věc, může to být i tím, že většina studentů nejsou pracující občané a nemají takové finanční prostředky, aby si to mohli dovolit, nebo pouze nechtějí. To je možnost pro další výzkum. Nejvíce oblíbenou hudbu podporují přes stahování na internetu. To může mít dvě strany mince. Posluchač může šířit hudbu dál a přilákat tím i jiné lidi, protože dnes se poslouchá hudba i na soukromých akcích, kde si lidé pouští hudbu ze svých play-listů, to pro interpreta může být přínosem, ale také ho to obírá po finanční stránce, protože na tvorbu skladby či celého alba vynaložil svou energii i energii ostatních, aby se daná věc vůbec vytvořila – studio, tvorba designu alba, lis alba, prodej.

Vliv hudby na jedince má subjektivní sílu. Někdo se poddá celému hudebnímu světu, jiný odolává a bere jí jako pouhou šedou kulisu. Nicméně co se týče sociální interakce, tam hudba ve větší míře zasahuje – komunikace, názory a chování. Naopak ve výběru přátel nemá téměř vůbec žádnou podstatnou roli. Sice lidé chodí na akce spojené se svou oblíbenou hudbou, kde jsou lidé se stejným zájmem, ale dnešní doba je i v tomto směru tak smíšená a nemá pevné hranice, že hudba není hlavní prioritou pro výběr svých blízkých, své sociální skupiny.

Rodiče, přátelé, média, literatura či sociální sítě. Výběr pěti různých možných vlivů, které formují směr našeho života a také mohou do jisté míry ovlivnit i výběr hudebních preferencí. Ač by se zdálo, že rodina je mocnou silou, v hudební sféře moc dané jedince neovlivnila. Naopak přátelé ovlivňují jedince podstatně více a jednou z možných faktorů může být, že s nimi v průběhu dospívání tráví více času než se svými rodiči a mají podobné či stejné smýšlení, i díky tomu, že patří do stejné generační skupiny, která vyznává podobná pravidla, vnímá svět podobným způsobem. Nejvíce vlivným činitelem je, již několikrát zmíněný internet a s ním úzce spojená sociální síť. Díky internetu se hudba šíří opravdu rychle, a dnes už není svět rozdělený podle hudební kultury. Ano, prvky tradiční hudební kultury stále přežívají, ale v každém moderním koutě světa lze dnes najít všechny možné hudební příznivce, akce, kluby a i proto tak internet ovlivňuje jedince.

Hudba a její podpora ve výuce cizích jazyků, je známé téma. Každý, kdo se učí cizí jazyk, si většinou učení zpestřuje filmy, seriály s titulky v daném jazyce či v originálním znění. Tak je tomu i u hudby. Nejrozšířenější a jediným povinným a společným jazykem na středních školách v České republice, je anglický, i světová hudba má největší zástup v tomto jazyce. Z výzkumu jasně vyšlo, že čím více jedinec poslouchá hudbu, tím lépe na tom je s anglickým jazykem. Je to způsobeno zkoumáním, překladem a opakovaným poslechem skladeb, tím lepším zapamatování textu. Takže hudba má pozitivní vliv na výuku jazyků.

Celkově má hudba značný vliv v životě jedince a konkrétně, v této práci, u studentů středních škol v Hradci Králové. Další nezodpovězené hypotézy, by mohli být předmětem další, diplomové práce a dalšího výzkumu.

6 Literatura

1. ADORNO, Theodor W. *Úvod do sociologie hudby: dvanáct teoretických přednášek*. Přeložil Josef HLAVÁČEK. Praha: Filosofia, 2015, 236 stran. ISBN 978-80-7007-429-9.
2. ALIJEVOVÁ, Dilbar, ed., TÍŽIK, Miroslav, ed. a SCHUTZ, Alfred. *Príspevok Alfreda Schütza k sociologickej teórii*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2012. 528 s. Most; sv. 8. ISBN 978-80-7419-108-4.
3. BEK, Mikuláš: *Vybrané problémy hudební sociologie*. 1. vydání. Olomouc: FF UP, 1993. 96 s. ISBN 8070673184.
4. BLÁHA, Inocenc Arnošt: *Sociologie*. 1. vydání Praha: Academia, 1968. 433 s.
5. FRANĚK, Marek. *Hudební psychologie*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2005, 238 s. ISBN 80-246-0965-7.
6. FRANĚK, Marek, MUŽÍK, Pavel. *Hudební preference a jejich souvislost s některými osobnostními rysy*. acta.musicologica.cz [on-line]. [cit. 2016-11-21]. Dostupný z WWW: <http://acta.musicologica.cz/06-03/0603s02.html>
7. FUKAČ, Jiří. *O studiu hudební vědy*. Praha: SPN, 1964, 202 s.
8. GEIST, Bohumil. *Sociologický slovník*. Praha: Victoria publishing, a.s., 1992. ISBN 80-85605-28-7.
9. HARTL, Pavel, HARTLOVÁ, Helena. *Psychologický slovník*. Praha: Portál, 2000. 776 s. ISBN 80-7178-303-X
10. JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Praha 2001. Heslo Adolescence, str. 13n.
11. KOLÁŘOVÁ, Marta a Anna ORAVCOVÁ. *Revolta stylem: hudební subkultury mládeže v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011, 264 s., s. obr. příl. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-060-5.
12. KOTEK, Josef: *Dějiny české populární hudby a zpěvu 19. a 20. století*, 2 sv. Praha: Academia, 1998. 373 s. ISBN 8020006346.
13. KŘUPKOVÁ, Lenka. *Kapitoly z hudební sociologie: studijní text pro kombinované studium*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 59 s. Studijní opory. ISBN 978-80-244-3575-6.
14. KUBÁTOVÁ, Helena. *Sociologie životního způsobu*. Praha: Grada, 2009, 272 s. Sociologie. ISBN 978-80-247-2456-0.

15. MACEK, Petr. *Adolescence*. 2. upr. vyd. Praha: Portál, 2003, 141 s. ISBN 80-7178-747-7.
16. NAKONEČNÝ, M. *Sociální psychologie*. 2. vyd., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009, 498 s. ISBN 978-80-200-1679-9
17. NAKONEČNÝ, Milan. *Encyklopedie obecné psychologie*. Praha: Academia. 1997.
18. PETRUSEK, Miloslav: *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. 598 s. ISBN 8071841641.
19. SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Praha: Grada, 2010, 281 s. ISBN 978-80-247-2907-7.
20. RENTFROW, P. J. a GOSLING, S. D. *The do re mi's of everyday life: the structure and personality correlates of music preference*. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84, 6, 236-1256. (2003) [cit. 2016-11-10]. Dostupný z WWW: <http://himanshumania.liway.com/music/musicdimensions.pdf>
21. STANISLAV, Josef. *Hudební kultura, umění a život: studie z filosofie, estetiky a sociologie hudby*. Praha: Unie českých hudebníků z povolání, 1940, 62 s. Knihovna Unie českých hudebníků z povolání.
22. SEDLÁK, František; VÁŇOVÁ, Hana. *Hudební psychologie pro učitele*. 2. vyd. Praha : Karolinum, 2013. 406 s. ISBN 978-80-246-2060-2.
23. SLUKOVÁ, P. Z. *Modul No. 5 Communication of Information*. In Project Reg. No: CZ.1.07/2.2.00/07.0284. *Studies of Information and Knowledge Management in the European Context*. [on-line]. Prague. Charles University in Prague. Institute of Information Studies and Librarianship. 2009. [cit. 2016-10-10]. Dostupný z WWW: [informacniveda.cz/dwn/1003/1172_Modul Communication of Information.pdf](http://informacniveda.cz/dwn/1003/1172_Modul%20Communication%20of%20Information.pdf)
24. STERN, KLAGES a ALLPORT. TARDY, V. *Psychologie 20. století*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1969.
25. STORR, A., 1997. *Music and the Mind*. USA: HarperCollins Publishers Ltd., ISBN 13: 9780006861867
26. ŠAFR, Jiří. *Životní styl a sociální třídy: vytváření symbolické kulturní hranice diferenciací vkusu a spotřeby*. 1. vydání. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2008. 165 s. ISBN 9788073301545
27. ŠMÍDOVÁ, Olga. *Životní styl a styl života*. Praha : Karolinum, 1992. 187 s. ISBN 80-7066-660-9

28. TARDY, V. *Psychologie 20. století*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství. 1969. 54 s.
29. VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie : Dětství, dospělost, stáří*. 552 s. Praha : Portál. 2000.
30. VYBÍRAL, Z. *Psychologie komunikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-998-4.
31. ZENKL, Luděk. *ABC hudebních forem*. 3. vyd. Praha: PRAGA, 1999, 256 s. ISBN 80-7058-472-6.
32. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. Nové aktualiz. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2010, 2 sv. ISBN 978-80-7360-902-3.
33. *Velký sociologický slovník*. 1996. Praha: Karolinum.

Zdroje on-line (elektronické zdroje)

34. COOK, Nicholas. *Introduction to Music: Tips for a "New" Psychology of Music- Psychology of Music Musicae*. SageJournals. Scientiae Fall 2001 5: 43-50, ISSN: 1029-8649. [online]. 22.05.2016 [cit. 2016-05-22]. Dostupné z: http://msx.sagepub.com/content/5/2_suppl/43
35. HRABALIK, Petr. *Rap a hip hopová kultura*. ceskatelevize.cz [online]. 22.05.2016 [cit. 2016-05-22]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/rap-hip-hop/clanky/138-rap-a-hip-hopova-kultura/>
36. HRABALIK, Petr. *Co obnáší pojem „hard rock“*. ceskatelevize.cz [online]. 22.05.2016 [cit. 2016-05-22]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/hard-rock-heavy-metal/clanky/48-co-obnasi-pojem-hard-rock/>
37. MUŽÍK, PAVEL. *Hudba v životě adolescentů. Hudební preference v souvislostech*. <http://vyzkum-mladez.cz> [online]. 29.10.2016 [cit. 2016-10-29]. Dostupné z: <http://www.vyzkum-mladez.cz/zprava/1342020262.pdf>
38. TOOK, Kevin J.; WEISS, David S. *The Relationship between Heavy Metal and Rap Music on Adolescent Turmoil: Real or Artifact?* questia.com [on-line]. [cit. 2016-08-22]. Dostupný z WWW: <https://www.questia.com/library/journal/1G1-16423324/the-relationship-between-heavy-metal-and-rap-music>
39. *Acta musicologica* [online]. ISSN 1214-5955. Dostupné z: <http://acta.musicologica.cz/>

40. *Musicae Scientiae Fall 2001 5: 43-50*. Constructivism in Nicholas Cook's Introduction to Music: Tips for a “New” Psychology of Music [online]. Dostupné z: http://msx.sagepub.com/content/5/2_suppl/43
41. „špína“: *Co to ten punk je?* <http://www.punk.cz> [online]. Dostupné z: <http://www.punk.cz/index.asp?menu=623&record=5632>
42. *Styly rocku*. <http://metalrock.webgarden.cz> [online]. 22.05.2016 [cit. 2016-05-22]. Dostupné z: <http://metalrock.webgarden.cz/temata/rock-ard/styly-rocku>
43. Frankfurtská škola. *wikipedia.org*. [online]. 11.11.2016 [cit. 2016-11-11]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Frankfurtsk%C3%A1_%C5%A1kola
44. Heavy metal. *wikipedia.org*. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Heavy_metal
45. *Chování* [online]. [cit. 2016-11-03]. Dostupné z: https://wikisofia.cz/wiki/Chov%C3%A1n%C3%AD#cite_note-12
46. *Jak se daří facebooku v ČR*. [online]. [cit. 2016-11-26]. Dostupné z: <http://newsfeed.cz/jak-se-dari-facebooku-v-cr/> (1)
47. *V 1. čtvrtletí 2016 stoupl počet uživatelů Facebooku na 1,65 miliard*. [online]. [cit. 2016-11-26]. Dostupné z: <http://newsfeed.cz/v-1-ctvrtleti-2016-stoupl-pocet-uzivatelu-facebooku-na-165-miliard/> (2)
48. *newsfeed.cz, 2016/1,2*. [online]. [cit. 2016-11-26]. Dostupné z: <http://newsfeed.cz/>

7 Rejstřík

adolescenti	17
cíl	17
faktor.....	32, 33
hipsteři	31
hudba.....	11
hudby	5, 11, 13, 15, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 63, 64
hudební styl.....	30
chování.....	5, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 30, 31
identita	27, 32
jedinec	15, 16
konformita.....	19
metal.....	25, 27, 29, 65
pravidla	18
proces	17, 21, 23
prvek	20, 28
punk rock	31
rap	28, 31, 33, 65
reggae.....	31
revolta	29
skupiny.....	17, 18, 19, 20, 26, 31
socializace.....	16, 18, 21
sociologie	13, 20, 22, 30, 63, 64
společnost.....	11, 17
subkultura.....	5, 13, 16, 20, 30, 63
teeneger.....	15
underground.....	31
vývoj	16, 24
zvuky.....	25, 28
žánr.....	11, 24, 25, 26, 27, 30
životní styl.....	30, 64

8 Seznam tabulek

Tabulka 1: Rozdělení dle věku	35
Tabulka 2: Rozdělení dle pohlaví	35
Tabulka 3: Rozdělení dle bydliště	36
Tabulka 4: Pop	37
Tabulka 5: Rock.....	37
Tabulka 6: Metal.....	37
Tabulka 7: Punk	38
Tabulka 8:Hiphop	38
Tabulka 9: Klasická hudba	39
Tabulka 10: Crosstabulation metal*hiphop	39
Tabulka 11: Poslech při učení.....	40
Tabulka 12: Poslech při práci	40
Tabulka 13: Poslech při odpočinku	41
Tabulka 14: Poslech při cestování	41
Tabulka 15: Poslech hudby na akcích.....	42
Tabulka 16: Návštěvnost akcí.....	42
Tabulka 17: Frekvence poslechu	43
Tabulka 18: Zdroj poslechu - rádio.....	44
Tabulka 19: Zdroj poslechu - TV	44
Tabulka 20: Zdroj poslechu - internet.....	45
Tabulka 21: Zdroj poslechu - mobilní zařízení.....	46
Tabulka 22: Podpora hudby na koncertech.....	47
Tabulka 23: Podpora - Marche	47
Tabulka 24: Podpora - nákup CD/DVD	48
Tabulka 25: Podpora - legální stahování	49
Tabulka 26: Ovlivňování vlastní osoby hudbou (subjektivní názor).....	49
Tabulka 27: Ovlivňování oblékání (subjektivní názor)	50
Tabulka 28: Ovlivňování názorů (subjektivní názor)	50
Tabulka 29: Ovlivňování v rozhodování (subjektivní názor).....	51
Tabulka 30: Ovlivňování chování (subjektivní názor)	51
Tabulka 31: Ovlivňování v komunikaci (subjektivní názor)	52
Tabulka 32: Ovlivňování při výběru přátel (subjektivní názor)	52
Tabulka 33: Vliv rodičů (subjektivní názor).....	53
Tabulka 34: Vliv přátel (subjektivní názor).....	53
Tabulka 35: Vliv médií (subjektivní názor).....	54
Tabulka 36: Vliv literatury (subjektivní názor)	54
Tabulka 37: Vliv sociálních sítí (subjektivní názor).....	55
Tabulka 38: Sociální interakce	55
Tabulka 39: Sdílení hudby	56
Tabulka 40: Školné hodnocení z cizího jazyka	56
Tabulka 41: Interakce cizího jazyka a hudby	57
Tabulka 42: Hra na hudební nástroj.....	58
Tabulka 43: Hra na hudební nástroj a poslech hudby	58
Tabulka 44: Životní styl a poslech hudby.....	59

9 Přílohy

Seznam příloh

Příloha A: Dotazník

Příloha B: Tabulky vyhodnocení

8. Co Vás při výběru hudby v životě ovlivňuje nejvíce?
a) Rodina	1	2	3	4	5
b) Přátelé	1	2	3	4	5
c) Média	1	2	3	4	5
d) Literatura	1	2	3	4	5
e) Sociální síť	1	2	3	4	5
9. Kdy nejvíce hudbu posloucháte? (zaškrtněte více odpovědí)
a) Při učení	1	2	3	4	5
b) Při práci	1	2	3	4	5
c) Při odpočinku	1	2	3	4	5
d) Na cestách	1	2	3	4	5
e) Na party	1	2	3	4	5
10. Myslíte si, že Vás hudba v životě ovlivňuje?
- Ano
 - Ne
11. V čem Vás hudba ovlivňuje? Domníváte se, že hudba vyžaduje přizpůsobení v některých oblastech, jako je: (1 - nikdy / 2 - jenom někdy / 3 - nedovedu posoudit / 4 – často / 5 – trvale)
a) Oblékání	1	2	3	4	5
b) Názory	1	2	3	4	5
c) Chování	1	2	3	4	5
d) Rozhodování	1	2	3	4	5
e) Komunikace	1	2	3	4	5
f) Výběr přátel	1	2	3	4	5
12. Chodíte na akce spojené s hudbou?
- Ano
 - Ne
13. Jakým způsobem finančně podporujete hudbu / Jak často? (1 – nikdy / 5 – často)
a) Chodím na koncerty / festivaly	1	2	3	4	5
b) Chodím na fanouškovské srazy	1	2	3	4	5
c) Kupuji CD	1	2	3	4	5
d) Kupuji merch (oblečení)	1	2	3	4	5
e) Stahuji z internetu	1	2	3	4	5
14. Jak často si hudbu pouštíte?
- Po celý den
 - V průběhu dne
 - 1-3 týdně
 - Moc hudbu neposlouchám
15. Jakou máte známku z Anglického jazyka? 1 2 3 4 5

16. Hrajete na hudební nástroj?

- a) Ano
- b) Ne

Příloha B: Tabulky vyhodnocení

ROCK * Nazory Crosstabulation

			Nazory					Total
			Neovlivňuje	Téměř nikdy	Nedovedu posoudit	Často	Trvale	
ROCK	Málokdy	Count	3	4	9	20	18	54
		% within ROCK	5,6%	7,4%	16,7%	37,0%	33,3%	100,0%
		% within Nazory	23,1%	10,3%	15,3%	13,1%	20,0%	15,3%
	Občas	Count	4	12	19	50	30	115
		% within ROCK	3,5%	10,4%	16,5%	43,5%	26,1%	100,0%
		% within Nazory	30,8%	30,8%	32,2%	32,7%	33,3%	32,5%
	Často	Count	2	12	22	45	30	111
		% within ROCK	1,8%	10,8%	19,8%	40,5%	27,0%	100,0%
		% within Nazory	15,4%	30,8%	37,3%	29,4%	33,3%	31,4%
Velmi často	Count	4	11	9	38	12	74	
	% within ROCK	5,4%	14,9%	12,2%	51,4%	16,2%	100,0%	
	% within Nazory	30,8%	28,2%	15,3%	24,8%	13,3%	20,9%	
Total	Count	13	39	59	153	90	354	
	% within ROCK	3,7%	11,0%	16,7%	43,2%	25,4%	100,0%	
	% within Nazory	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

PUNK * Nazory Crosstabulation

			Nazory					Total
			Neovlivňuje	Téměř nikdy	Nedovedu posoudit	Často	Trvale	
PUNK	Málokdy	Count	4	12	13	36	22	87
		% within PUNK	4,6%	13,8%	14,9%	41,4%	25,3%	100,0%
		% within Nazory	44,4%	54,5%	37,1%	43,9%	43,1%	43,7%
	Občas	Count	0	4	7	18	13	42
		% within PUNK	,0%	9,5%	16,7%	42,9%	31,0%	100,0%
		% within Nazory	,0%	18,2%	20,0%	22,0%	25,5%	21,1%
	Často	Count	2	3	8	16	8	37
		% within PUNK	5,4%	8,1%	21,6%	43,2%	21,6%	100,0%
		% within Nazory	22,2%	13,6%	22,9%	19,5%	15,7%	18,6%
Velmi často	Count	3	3	7	12	8	33	
	% within PUNK	9,1%	9,1%	21,2%	36,4%	24,2%	100,0%	
	% within Nazory	33,3%	13,6%	20,0%	14,6%	15,7%	16,6%	
Total	Count	9	22	35	82	51	199	
	% within PUNK	4,5%	11,1%	17,6%	41,2%	25,6%	100,0%	
	% within Nazory	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

METAL * Nazory Crosstabulation

			Nazory					Total
			Neovlivňuje	Téměř nikdy	Nedovedu posoudit	Často	Trvale	
METAL	Málokdy	Count	1	8	16	21	25	71
		% within METAL	1,4%	11,3%	22,5%	29,6%	35,2%	100,0%
		% within Nazory	7,1%	26,7%	28,6%	14,2%	30,9%	21,6%
	Občas	Count	7	10	8	48	13	86
		% within METAL	8,1%	11,6%	9,3%	55,8%	15,1%	100,0%
		% within Nazory	50,0%	33,3%	14,3%	32,4%	16,0%	26,1%
	Často	Count	3	7	19	54	19	102
		% within METAL	2,9%	6,9%	18,6%	52,9%	18,6%	100,0%
		% within Nazory	21,4%	23,3%	33,9%	36,5%	23,5%	31,0%
Velmi často	Count	3	5	13	25	24	70	
	% within METAL	4,3%	7,1%	18,6%	35,7%	34,3%	100,0%	
	% within Nazory	21,4%	16,7%	23,2%	16,9%	29,6%	21,3%	
Total	Count	14	30	56	148	81	329	
	% within METAL	4,3%	9,1%	17,0%	45,0%	24,6%	100,0%	
	% within Nazory	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

HIPHOP * Nazory Crosstabulation

			Nazory					Total
			Neovlivňuje	Téměř nikdy	Nedovedu posoudit	Často	Trvale	
HIPHOP	Málokdy	Count	3	10	9	14	9	45
		% within HIPHOP	6,7%	22,2%	20,0%	31,1%	20,0%	100,0%
		% within Nazory	16,7%	27,0%	18,8%	11,9%	15,5%	16,1%
	Občas	Count	1	8	4	16	9	38
		% within HIPHOP	2,6%	21,1%	10,5%	42,1%	23,7%	100,0%
		% within Nazory	5,6%	21,6%	8,3%	13,6%	15,5%	13,6%
	Často	Count	7	9	17	48	23	104
		% within HIPHOP	6,7%	8,7%	16,3%	46,2%	22,1%	100,0%
		% within Nazory	38,9%	24,3%	35,4%	40,7%	39,7%	37,3%
	Velmi často	Count	7	10	18	40	17	92
		% within HIPHOP	7,6%	10,9%	19,6%	43,5%	18,5%	100,0%
		% within Nazory	38,9%	27,0%	37,5%	33,9%	29,3%	33,0%
Total	Count	18	37	48	118	58	279	
	% within HIPHOP	6,5%	13,3%	17,2%	42,3%	20,8%	100,0%	
	% within Nazory	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

POP * Nazory Crosstabulation

			Nazory					Total
			Neovlivňuje	Téměř nikdy	Nedovedu posoudit	Často	Trvale	
POP	Málokdy	Count	1	1	6	15	13	36
		% within POP	2,8%	2,8%	16,7%	41,7%	36,1%	100,0%
		% within Nazory	5,0%	2,4%	9,5%	9,1%	13,5%	9,4%
	Občas	Count	4	5	16	32	22	79
		% within POP	5,1%	6,3%	20,3%	40,5%	27,8%	100,0%
		% within Nazory	20,0%	12,2%	25,4%	19,5%	22,9%	20,6%
	Často	Count	6	18	25	62	27	138
		% within POP	4,3%	13,0%	18,1%	44,9%	19,6%	100,0%
		% within Nazory	30,0%	43,9%	39,7%	37,8%	28,1%	35,9%
	Velmi často	Count	9	17	16	55	34	131
		% within POP	6,9%	13,0%	12,2%	42,0%	26,0%	100,0%
		% within Nazory	45,0%	41,5%	25,4%	33,5%	35,4%	34,1%
Total	Count	20	41	63	164	96	384	
	% within POP	5,2%	10,7%	16,4%	42,7%	25,0%	100,0%	
	% within Nazory	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	